

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

Development of Native Fabric Products, Paihoochang Weaving
Group, Banglen District, Nakhon Pathom Province

สมประสงค์ สงษ์ทอง
SOMPRASONG SONGTHONG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

หัวข้อ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่สูง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ชื่อและนามสกุล สมประสงค์ สงฆ์ทอง

ชื่อปริญญา คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา)

คณะ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2552

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวณิช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ดร.กุลชนิษฐ์ ราชนบุญยวันทน)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวณิช)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

.....คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษรา สร้อยระย้า)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วิทยานิพนธ์	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
ชื่อ – สกุล	สมประสงค์ สงษ์ทอง
ชื่อปริญญา	คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา และคณะ	สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบซึ่งประกอบด้วย ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋าและผ้าปูโต๊ะโดยใช้ผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบในด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอย และภาพรวม เลือกลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้สนใจผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ที่ตั้งแสดงในห้างสรรพสินค้า 4 แห่ง ในเขตจังหวัดนครปฐม โดยเลือกกลุ่มแบบบังเอิญ จำนวน 200 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป วัตถุประสงค์ในการเลือกผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง เพื่อเป็นของฝากหรือของที่ระลึก ประเภทของผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่น่าสนใจหรือชอบ คือ เป็นของที่ระลึก สาเหตุที่เลือกซื้อคือประโยชน์ด้านใช้สอย ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ในด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง พบว่า ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ด้านขนาดของผลิตภัณฑ์ ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก และผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ด้านประโยชน์ใช้สอย ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ด้านภาพรวมของผลิตภัณฑ์ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ทั้ง 4 ด้านพบว่าผลิตภัณฑ์ทุกชิ้นมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด

คำสำคัญ: ผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

Thesis	Development of Native Fabric Products, Paioochang Weaving Group, Paihoochang Banglen District, Nakhon Pathom Province
Author	Somprasong Songthong
Degree	Mater of Home Economics
Major program	Home Economics, Home Economics Technology
Academic Year	2009

ABSTRACT

The objective of the study were to produce 5 prototype products made of native fabric, Paihoochang Banglen district, Nakhon Pathom Province which were facial tissue boxes, hanging hand towels, bolster cushions, bags, and tablecloths and to study the opinion's customer toward prototype products about styles, sizes, utilizations and attractiveness on different products. Choosing by the random sampling, there are 200 evaluators who were interested in prototype products. The prototypes products were presented in 4 department stores of Nakhon Pathom. The statistic analysis was done by using the computer program. The research found that the most of the evaluator were 31-40 years of age females, single and graduated in Bachelor degree level. Their occupations were running private business with over 20,001 baht income per month. The purpose for buying products was the presents or souvenirs. The motivation for buying products was the utilizations. The result of customer satisfaction affected phototype products from native fabric weaving showed that the average highest satisfaction in styles of product was the hanging hand towels A which was decorated by jacket style. The satisfaction of sizes of product showed the average highest was the hanging hand towels A which was decorated by jacket style and B which were decorated in scarf style. The satisfaction of utilizations of product showed the average highest was the hanging hand towels A which was decorated by jacket style. The satisfaction of attractiveness of product showed the average highest was the facial tissue boxes A which was decorated by jacket style. The 4 issues satisfaction of products found that all prototypes was the average high, the hanging hand towels A which was decorated by jacket style was the average highest .

Keywords: Prototype products, Native Fabric

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตากรุณาของรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการวางแผนงานวิจัย และ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ชี้แนะแนวทางข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยมาโดยตลอด จนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณิษฐ์ ราชนนุณยวัฒน์ ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส กรรมการสอบ และอาจารย์เกศทิพย์ กรีเงิน ได้กรุณาให้คำแนะนำชี้แนะ เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักขณา จาตกานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลา ฤทธินิม อาจารย์ฉันทนา พิพัฒน์บรรณกิจ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก คุณพิทยา ศรีจำลอง คุณนงนภัส เพ็ชรสุข ที่ให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาในการให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสร้างเครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบพระคุณอาจารย์อัจฉราวรรณ ณ สงขลา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาด้านภาพร่างผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรีพรรณ ตรีศักดิ์ศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์เพียว ดีใจ ที่ปรึกษาบัณฑิตศึกษา คสม.50

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตากรุณา ประสิทธิ์ประสาทวิชาอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย จนทำให้ประสบผลสำเร็จในการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ สนับสนุนการวิจัยและให้โอกาสในการศึกษานี้ ตลอดจนผู้อำนวยการอินดา แต่งอ่อน คณาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐมทุกคน และเพื่อน คสม. 50 ทุกคน

คุณความดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา-มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และปลูกฝังคุณธรรมความดีให้กับผู้วิจัยตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณท่านด้วยความเคารพยิ่ง

สมประสงค์ สงษ์ทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(2)
Abstract	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(4)
สารบัญ	(5)
สารบัญตาราง	(7)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 นิยามศัพท์	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดนครปฐม	4
2.2 กลุ่มทอผ้าตำบลไม้หุช้าง	6
2.3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์	12
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	21
3.1 เครื่องมือที่ใช้	21
3.2 วิธีการ	21
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	39
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	59
5.1 สรุปผล	60
5.2 ข้อเสนอแนะ	60
เอกสารอ้างอิง	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก	66
ภาคผนวก ข	72
ภาคผนวก ค	77
ประวัติผู้วิจัย	81

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ตารางการจำหน่ายสินค้าเฉลี่ยเดือนธันวาคม 2550 ของกลุ่มทอผ้าตำบล ไผ่หูช้าง	12
4.1	ผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง	40
4.2	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	41
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในด้าน รูปแบบ ของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง	45
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในด้าน ขนาดของ ผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง	47
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในด้าน ประโยชน์ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง	48
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในด้าน ภาพรวมของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง	50
4.7	สรุปค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอพื้นเมือง ทั้ง 4 ด้าน	52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 การวางลายของผ้าลายแดงโม	7
2.2 ผ้าลายแดงโม	8
2.3 ผ้าลายแดงโมสอดดิ้นทอง	8
2.4 ผ้าลายแดงโมสอดดิ้นเงิน	9
2.5 ผ้าลายแดงโมผสมมัดหมี่	9
2.6 ผ้าลายลายคั่น	10
2.7 ผ้าขาวม้า	10
2.8 ผ้ามัดหมี่	11
2.9 ผ้าพื้น	11
3.1 การเลือกห้างสรรพสินค้าในการเก็บข้อมูล	22
3.2 ภาพร่างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	24
3.3 การจัดกลุ่มภาพร่าง	25
3.4 ภาพร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 1 แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก	26
3.5 ภาพร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 2 แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าซิ่น	27
3.6 ภาพร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 2 แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	28
3.7 ภาพร่างเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ	29
3.8 ที่ใส่กระดาษทิชชู	31
3.9 ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน	32
3.10 หมอนอิง	33
3.11 กระเป๋า	34
3.12 ผ้าปูโต๊ะ	35
3.13 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย	38
4.1 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ผ้าทอพื้นเมือง	54
4.2 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านขนาดผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอ พื้นเมือง	55

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.3	แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านประโยชน์ใช้สอยผลิตภัณฑ์ ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง	56
4.4	แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านภาพรวมผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ผ้าทอพื้นเมือง	57
4.5	แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง รวมทั้ง 4 ด้าน	58

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผ้าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตของมนุษยชาติทุกเผ่าพันธุ์ เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่เจริญควบคู่ไปกับอารยธรรมโดยมีลวดลายบนผืนผ้าเป็นสิ่งเล่าเรื่องเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านกาลเวลาอันยาวนานแห่งอดีต บ่งบอกถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรม ความศรัทธา ความเชื่อและความเป็นมาของกลุ่มชนชาติพันธุ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดีเชกเช่นเดียวกับผ้าทอพื้นเมืองของไทยที่มีอยู่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

นครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีผ้าทอพื้นเมือง ซึ่งเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านของชนเผ่าชาวไทยทรงดำที่เน้นการใช้เส้นผ้าสีดำเป็นหลัก จึงมีการเรียกชื่อชนกลุ่มนี้แตกต่างกันไป เช่น ลาวโซ่ง ผู้โซ่งดำ ไทยโซ่ง หรือไทยทรงดำแต่มีความหมายเดียวกันซึ่งมีวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันแบบเฉพาะตัว (พินิตา, 2524) และยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมไว้เป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีแนวโน้มที่กำลังจะเลือนหายไปเนื่องด้วยความเจริญทางวัตถุและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกที่เลียนแบบชาติตะวันตกเข้ามาปะปน ดังจะเห็นได้จากคนไทยทรงดำรุ่นหนุ่มสาวที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านมีแต่งกายตามแบบสากลนิยม เช่น หญิงสาวเดิมเคยนุ่งผ้าซิ่นก็เปลี่ยนเป็นนุ่งกระโปรงหรือกางเกง ตลอดจนภาษาพูดในการสื่อสารก็ใช้ภาษาไทยกลางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสนิยมของยุคสมัย ทำให้ในหมู่บ้านมีแต่ผู้เฒ่าผู้แก่ ทำนาทำอาชีพเกษตรกรรมไปตามกำลัง ถึงคราวที่มีงานประเพณีหรือพิธีกรรมแต่ครั้งบรรดาลูกหลานถึงจะกลับบ้านกันพร้อมหน้าสักที หากรุ่นพ่อแม่สืบลงเมื่อใดเอกลักษณ์ของชาวไทยทรงดำอาจจะสูญสลายได้ โดยเฉพาะการทอผ้าลายไทยทรงดำ อันประกอบด้วย ผ้าลายแตงโม ผ้าพื้นสีดำ เหลือง ส้ม เขียว แดง และขาวที่ใช้ในชีวิตประจำวันและงานพิธีต่าง ๆ คงต้องสูญสลายด้วย

ปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมมีผลทำให้การดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมเปลี่ยนไป การทอผ้าจึงลดน้อยลง อย่างไรก็ตามยังมีผู้นุรักษ์และสืบทอด การทอผ้าเพื่อมิให้เสื่อมสลายไปตามกาลเวลา กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หนูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมยังเป็นกลุ่มหนึ่งที่อนุรักษ์การทอผ้าพื้นเมือง แม้ปัจจุบันไม่ได้ใช้เส้นด้ายฝ้ายและไหมแล้วก็ตาม เพราะส่วนใหญ่ใช้ไหมประดิษฐ์แทน ซึ่งราคาถูกและหาได้ง่ายเพื่อใช้ในการทอผ้า นอกจากการ

ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นผลิตภัณฑ์จากผ้าเพื่อเพิ่มมูลค่า อีกทั้งเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ และความเข้มแข็งของชุมชนไปสู่เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 สร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบซึ่งประกอบด้วย ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋าและผ้าปูโต๊ะ โดยใช้ผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม

1.2.2 ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากผ้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบใน ด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอย และภาพรวมของผลิตภัณฑ์ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือ ชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋าและผ้าปูโต๊ะ โดยใช้ผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 กลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบของผ้าทอพื้นเมือง ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง ตามสถานที่เก็บข้อมูลซึ่งอยู่ในเขต จังหวัดนครปฐม

1.3.2 ผ้าที่ใช้เป็นวัสดุหลักในการทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบคือผ้าลายแดงโมสอดดินทองและผ้า ที่ใช้เป็นวัสดุตกแต่งคือ ผ้าลายคั่น

1.3.3 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบพัฒนาขึ้นประกอบด้วย ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋า ผ้าปูโต๊ะ ผลิตภัณฑ์ ๆ ละ 3 แบบ รวมผลิตภัณฑ์ ต้นแบบ 15 ชิ้น

1.4 นิยามศัพท์

1.4.1 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากผ้าทอพื้นเมือง ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋า ผ้าปูโต๊ะ

1.4.2 รูปแบบผลิตภัณฑ์ หมายถึง การตกแต่งผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่พัฒนาขึ้น มี 3 รูปแบบ ประกอบด้วย แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าจีน และแบบ C ตกแต่งโดยใช้การตัดต่อผ้า

1.4.3 ความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบในด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอยและภาพรวม

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เป็นการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

1.5.2 ผู้บริโภคมีทางเลือกในการใช้ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพิ่มขึ้น

1.5.3 นำไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดนครปฐม

ที่ตั้งจังหวัดนครปฐมตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งในเขตที่ราบลุ่มภาคกลาง ที่เส้นรุ้ง 13 องศา 45 ลิปดา 10 พิลิปดา และเส้นแวงที่ 100 องศา 4 ลิปดา 28 พิลิปดา มีพื้นที่ 2,168.327 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,355,204 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.42 ของพื้นที่ประเทศ เป็นจังหวัดที่มีขนาดพื้นที่เป็นลำดับที่ 62 ของประเทศ จังหวัดนครปฐมห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันตก ตามเส้นทางถนนเพชรเกษมประมาณ 56 กิโลเมตร หรือเส้นทางถนนพระบรมราชชนนี (ถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี) 51 กิโลเมตร หรือเส้นทางรถไฟ 62 กิโลเมตร (มหาวิทยาลัยศิลปากร 2544; ศิริพร 2543)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางใหญ่และอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เขตตลิ่งชันและเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

2.1.1 สภาพภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศในเขตจังหวัดนครปฐม เป็นที่ราบลุ่มที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก เนื่องจากอยู่ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นบริเวณที่ตะกอนลำน้ำทับถมกันมาเป็นเวลานาน มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 2-4 เมตร โดยพื้นที่จะลาดลงจากทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออกและจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ และยังมีคลองธรรมชาติหลายสายทั้งพื้นที่จังหวัด นอกจากนี้ยังมีที่ลุ่มน้ำขังอีกด้วย (ศิริพร, 2543)

จังหวัดนครปฐมแบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 7 อำเภอ โดยมีอำเภอดังนี้ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกำแพงแสน อำเภอดอนตูม อำเภอนครชัยศรี อำเภอบางเลน อำเภอสสามพราน อำเภอพุทธมณฑล

2.1.2 อำเภอบางเลน อำเภอบางเลน เป็นอำเภอหนึ่งในจำนวน 7 อำเภอของจังหวัดนครปฐม ตั้งขึ้นเป็นอำเภอ เมื่อ พ.ศ. 2439 ที่ว่าการอำเภอเดิมตั้งอยู่ที่บ้านบางไผ่นารด ตำบลบางไทรป่า ริมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน ใช้ชื่อว่า อำเภอบางไผ่นารด ต่อมาได้ย้ายที่ว่าการอำเภอไปตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางปลา ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน ใช้ชื่อว่าอำเภอบางปลา ภายหลังอำเภอบางปลาแบ่งการปกครองเป็น 2 ตำบล คือ ตำบลบางปลา และตำบลบางเลน ในปี พ.ศ. 2479 ได้เปลี่ยนแปลงชื่ออำเภอบางปลาเป็นอำเภอบางเลน ครั้นถึง พ.ศ. 2521 ได้ย้ายที่ว่าการอำเภอจาก ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน มาตั้งอยู่ริมถนนพหลดงาริห์ ในท้องที่หมู่ที่ 8 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จนกระทั่งปัจจุบัน

อำเภอบางเลนมีพื้นที่ประมาณ 544 ตารางกิโลเมตรอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี และอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบางไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอกำแพงแสนและอำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอบางเลนเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน มีลำคลองหลายสายเหมาะแก่การทำนาและทำสวนมาก (นุกูล, 2538) ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ได้แก่ ทำนา ทำไร่ สวนผลไม้ ปลูกพืชผัก และมีการเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงหมู เป็ด ไก่ ปลา และกุ้ง

พื้นที่การปกครองของอำเภอบางเลน แบ่งออกเป็น 15 ตำบล คือ ตำบลบางเลน ตำบลบางภาษี ตำบลดอนตูม ตำบลบางหลวง ตำบลหินมูล ตำบลไทรงาม ตำบลบางไทรป่า ตำบลไผ่หูช้าง ตำบลนิลเพชร ตำบลบัวปากท่า ตำบลคลองนกกระทุง ตำบลนราภิรมย์ ตำบลลำพญา ตำบลบางระกำ และตำบลบางปลา

2.1.3 ตำบลไผ่หูช้าง เป็นตำบลที่มีชาวลาวโซ่งอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก มีเอกลักษณ์ความเป็นอยู่เฉพาะตัว พอมิเทศกาล งานบุญกนิยมที่จะให้ชุดพิธีของกลุ่มซึ่งใช้สีดำเป็นส่วนใหญ่ ยังมีความเป็นชนบทอยู่มากมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร จึงจะเป็นได้ว่าประชากรส่วนใหญ่จะมีอาชีพทางด้านเกษตรกรรม

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน

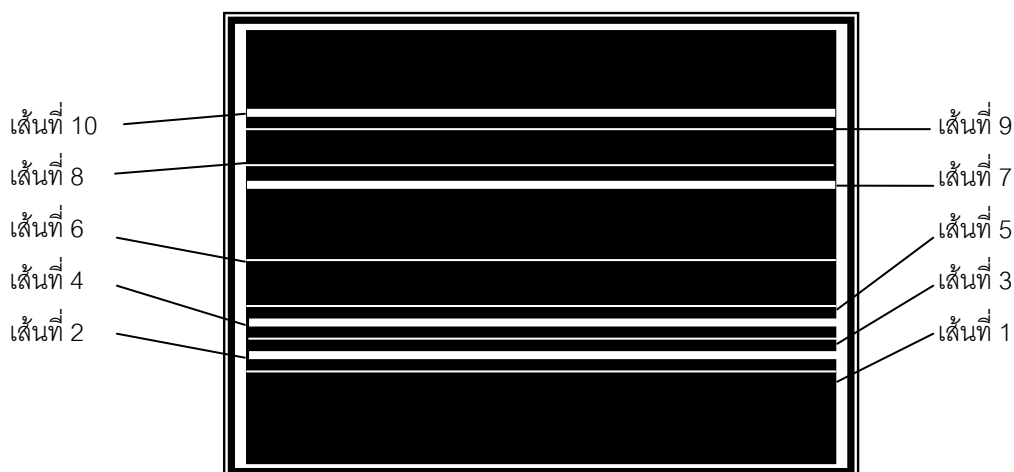
จังหวัดนครปฐม

ทิสใต้	ติดกับองค์การบริหารส่วนตำบลสามง่าม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดกับองค์การบริหารส่วนตำบลหินมูล และองค์การบริหารส่วน ตำบลบางไทรป่า อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันตก	ติดกับองค์การบริหารส่วนตำบลสระสีมูม และองค์การบริหารส่วน ตำบลดอนข่อย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ตำบลไผ่หูช้างมีประชากรประมาณ 1,023 หลังคาเรือน มีจำนวนประชากร 4,111 คน ส่วนมากมีอาชีพทำนา มาในระยะหลังได้มีการเริ่มเปลี่ยนไปทำนาทุ้งบ้างเป็นส่วนใหญ่ (องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่หูช้าง, 2551) แบ่งเขตการปกครองเป็น 7 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 ไผ่ล้อม หมู่ที่ 2 หนองปรัง หมู่ที่ 3 คันคลอง หมู่ที่ 4 ไผ่หูช้าง หมู่ที่ 5 ไผ่หูช้าง หมู่ที่ 6 ไผ่ขอม และหมู่ที่ 7 เกาะเล็ก

2.2 กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง

ประธานกลุ่มทอผ้า คุณมา รอดเจริญพันธ์ กล่าวว่ากลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้างจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2534 จำนวนสมาชิก 15 คน โดยมี ป้าเขา บุญรัตน์ เป็นประธานกลุ่มทอผ้าต่อกี่กระตุกขึ้น 4 หลัง ในปี พ.ศ. 2536 อุตสาหกรรมจังหวัดให้การสนับสนุนต่อเพิ่มเติมจำนวน 6 หลัง พ.ศ. 2538 พัฒนาชุมชนมอบให้ 10 หลัง พ.ศ. 2546 คุณมา รอดเจริญพันธ์ เป็นประธานกลุ่ม ได้จัดโครงการของบประมาณต่อเพิ่มอีก 10 หลังพร้อมอุปกรณ์ มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 25 คน กี่ที่ใช้ในการทอผ้าได้กระจายอยู่ตามบ้านของสมาชิกเพราะสะดวกต่อการทอผ้าไม่ต้องเดินทางมาที่กลุ่ม ในปัจจุบันทอด้วยไหมประดิษฐ์ที่ซื้อจากจังหวัดกาญจนบุรี ผ้าลายแตงโมมีการวางลายที่เป็นแบบแผนไม่สามารถออกแบบลวดลายเองได้ ทั้งนี้เพราะลายนั้นมีความหมายในตัวเอง ผ้าลายแตงโมจะมีหลักในการวางลายเหมือนกันคือ ลายชุดหนึ่งจะประกอบด้วยลาย 10 เส้น ลายที่ 1 เส้นหนา 2 เส้น อยู่ชิดกันประกอบด้วยเส้นด้าย 15 เส้น หมายถึง ไทย-ลาว ฟีน้องกัน ลายที่ 2 เส้นเล็กเดี่ยวประกอบด้วยเส้นด้าย 2 เส้น หมายถึง ความเดียวดาย ลายที่ 3 เส้นหนา 2 เส้นอยู่ห่างกันประกอบด้วยเส้นด้าย 20 เส้น หมายถึง ไทย-ลาว แยกจากกัน เส้นหนาทุกเส้นจะมีเส้นเล็กเคียงข้างเสมอ จำนวนเส้นด้ายสีฟ้าหรือขาวที่ทอเป็นลายนั้นประกอบด้วยจำนวนเส้นด้าย เส้นเล็กที่สุด ประกอบด้วยเส้น จำนวน 2 เส้น เส้นหนาคู่ที่ชิดกัน ประกอบด้วยเส้นด้าย 15 เส้น เส้นหนาคู่ที่ห่างกัน ประกอบด้วยเส้นด้าย 20 เส้น ดังภาพที่ 2.1 (มา รอดเจริญพันธ์, 29 ธันวาคม 2550)

ภาพที่ 2.1 การวางลายของผ้าลายแตงโม

กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่ซำ มีการทอผ้าหลายชนิด เช่น ผ้าลายแตงโม ผ้าลายแตงโมสอดดิ้นเงิน ผ้าลายแตงโมสอดดิ้นทอง ผ้าลายแตงโมผสมลายมัดหมี่ ผ้ามัดหมี่ ผ้าขาวม้า ผ้าทอลายคั่น ผ้าพื้นสีต่าง ๆ ซึ่งมีความเชื่อตามวัฒนธรรม และประเพณีดังนี้

1. สีครามเข้มหรือสีดำ เป็นสีหลักของผืนผ้าและการใช้งาน โดยมีความเชื่อว่า เกิดจากการเก็บกตที่ต้องพลัดพรากจากบ้านเกิดเมืองนอนมาเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

2. สีครามเข้มและสีขาว เป็นลวดลายการวางสีขาวสลับสีครามเข้มบนผ้าขึ้น โดยสื่อความหมายถึงความเดียดายที่ต้องพลัดพรากจากญาติพี่น้องและบ้านเกิดเมืองนอน ปัจจุบันจะมีสีครามเข้มหรือสีดำและสีฟ้าบนผ้าขึ้นลายแตงโม

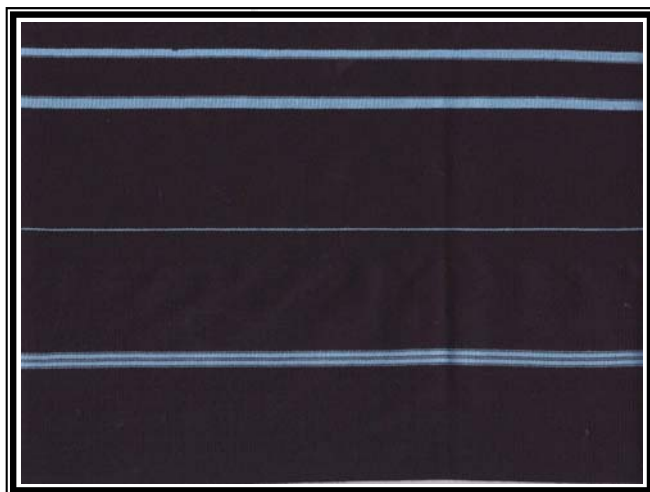
3. สีเหลือง เป็นสีที่แทรกอยู่ในลวดลายที่ใช้ตกแต่งผ้าและเครื่องนุ่มห่ม มีความหมายถึงความสว่างไสว ความเจริญ การเติบโต ความก้าวหน้า ให้ความรู้สึกผ่อนคลายมีชีวิตชีวา

4. สีส้ม เป็นสีที่ให้ความรู้สึกอบอุ่น จึงนำมาใช้ประติษฐานกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว เช่น ในเครื่องรางผูกไว้กับผ้าอ้อมเด็ก เพื่อป้องกันภูตผี และใช้เป็นสีประกอบลวดลายบนหน้าหมอนลายปะหรือลายปักเพื่อถวายพระภิกษุ หรือผู้ใหญ่ที่นับถือ

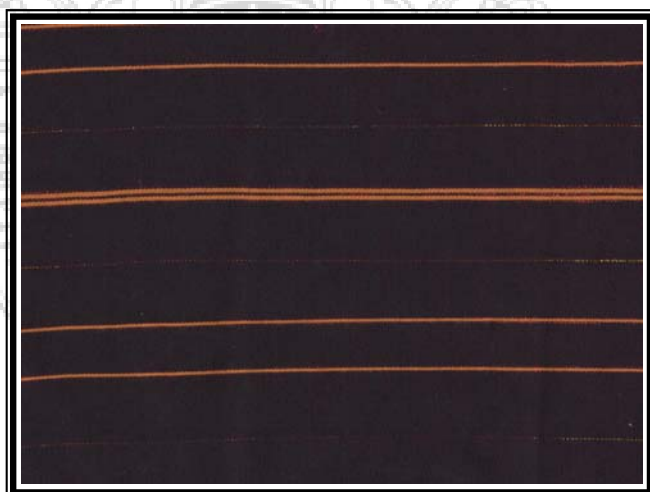
5. สีเขียว เป็นสีของธรรมชาติ พันธุ์ไม้ต่าง ๆ ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย สดชื่น เยือกเย็นดูแล้วสบายตาสบายใจ

6. สีแดงหรือสีแดงเลือดหมู เป็นสีที่เด่นสะดุดตา ชาวไทยทรงดำมีความเชื่อว่าเป็นสีของเลือดเนื้อหรือสิ่งมีชีวิต และสื่อความหมายถึงพวกเผ่าพันธุ์เดียวกัน นอกจากนี้ยังหมายถึงการหยุดการสิ้นสุด การหลุดพ้น เช่น การใช้ผ้าแพรสีแดงปิดหน้าศพ การใช้ผ้าฝ้ายสีแดงปิดโลงศพ หรือสีแดงของธงที่ปักเป็นชั้นบันได เป็นความเชื่อในการส่งผู้ตายไปผืนดิน

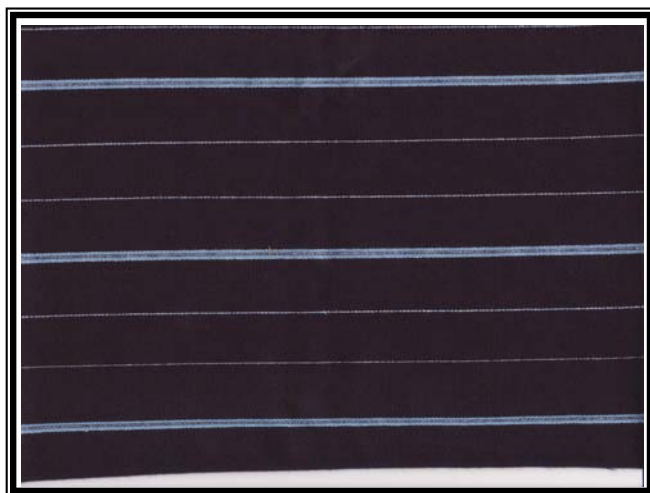
7. สีขาว เป็นสีที่แสดงถึงความสงบเยือกเย็น ความบริสุทธิ์ สุขภาพ และความเบิกบาน ชาวไทยทรงดำมีความเชื่อว่า สีขาวหมายถึงวิญญาณ จึงใช้สีขาวในพิธีไหว้ผี และพิธีงานศพ (สุพรรณ และคณะ, 2550)

ภาพที่ 2.2 ผ้าลายแดงโม

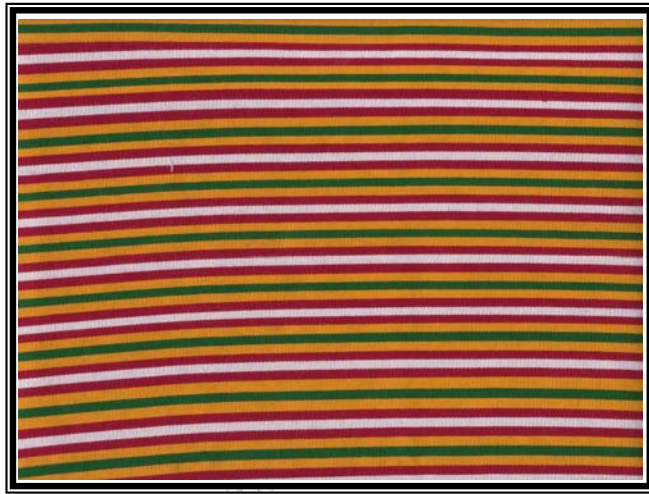
ภาพที่ 2.3 ผ้าลายแดงโมสอดด้นทอง

ภาพที่ 2.4 ผ้าลายแตงโมสอดดิ้นเงิน

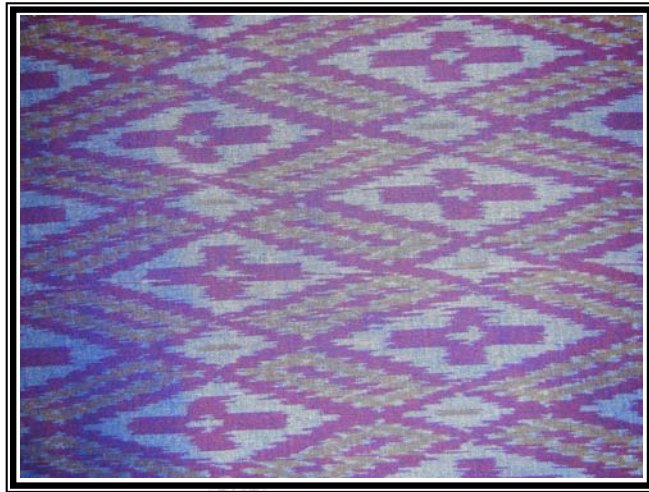
ภาพที่ 2.5 ผ้าลายแตงโมผสมมัดหมี่

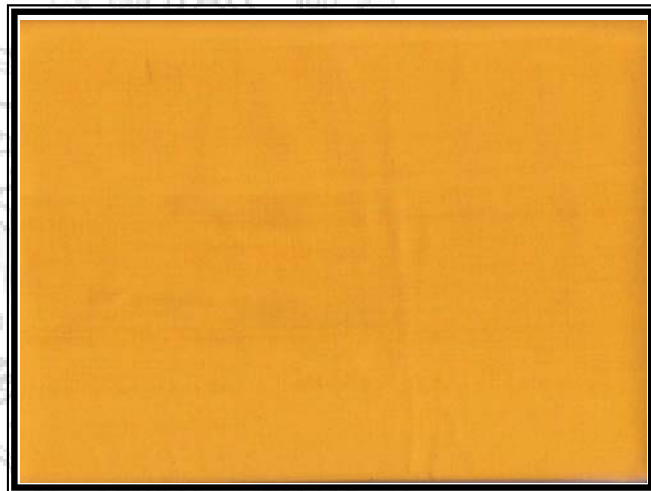
ภาพที่ 2.6 ผ้าลายลายคั่น

ภาพที่ 2.7 ผ้าขาวม้า

ภาพที่ 2.8 ผ้ามัดหมี่

ภาพที่ 2.9 ผ้าพื้น

ตามปกติผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่สูง จะจำหน่ายในลักษณะของผ้าผืนเพียงอย่างเดียว จากการสัมภาษณ์ คุณมา รอดเจริญพันธ์ สรุปยอดจำหน่ายเฉลี่ยเดือนธันวาคม 2550 ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตารางการจำหน่ายสินค้าเฉลี่ยเดือนธันวาคม 2550 ของกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่สูง

ลำดับที่	รายการ	จำนวนชิ้น	หมายเหตุ
1	ผ้าทอลายแดงโม	60	
2	ผ้าทอลายแดงโมสอดดิ้นเงิน	10	
3	ผ้าทอลายแดงโมสอดดิ้นทอง	5	
4	ผ้าลายแดงโมผสมมัดหมี่	-	ทอตามสั่ง
5	ผ้าขาวม้า	20	
6	ผ้าทอมัดหมี่	30	
7	ผ้าทอลายซิ่น	4	
8	ผ้าพื้นสีต่าง ๆ	6 ม้วน ๆ ละ 47เมตร	

2.3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ใหม่ (new product) หมายถึง การเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่แบบริเริ่มสร้างสรรค์ การปรับปรุงผลิตภัณฑ์เดิมของธุรกิจให้มีคุณสมบัติดีขึ้น หรือเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ของธุรกิจที่มีลักษณะเหมือนผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ 3 ลักษณะ คือ ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม (innovation product) หมายถึง เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีแนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นครั้งแรกยังไม่มีมาก่อนในตลาด ผลิตภัณฑ์ปรับปรุงใหม่ (modified product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์เดิมที่มีการปรับปรุงในลักษณะใดลักษณะหนึ่งทำให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดอีกครั้ง และผลิตภัณฑ์เลียนแบบ (me-too product) หมายถึง เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ของธุรกิจ ซึ่งเลียนแบบผลิตภัณฑ์ของคู่แข่งที่มีอยู่ในตลาดอยู่แล้ว (นิรัช, 2548 อ้างตามศิริวรรณ และคณะ, 2538)

2.3.1 แนวคิดของแบบผลิตภัณฑ์ ลักษณะในความหมายของคำว่า ออกแบบผลิตภัณฑ์ จะมีอยู่ 2 ส่วน คือ ส่วนของการสร้างสรรค์สิ่งใหม่กับส่วนของการปรับปรุงหรือพัฒนามาจากของเดิมการที่จะได้มาซึ่งรูปทรงของผลิตภัณฑ์ในส่วนหนึ่งก็จะได้แนวความคิดมาจากแบบเดิมนำมาพัฒนาแบบให้เข้ากับบทบาทของสังคมยุคใหม่และค่านิยมในการดำรงชีวิตของมนุษย์

ก. แบบโบราณ คือ การออกแบบโดยยึดแบบของเดิมที่มีมาตั้งแต่รุ่นเก่าหรือโบราณ จุดประสงค์ก็อาจจะมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่กลุ่มอนุรักษ์นิยม หรือใช้ประกอบตกแต่งสภาพแวดล้อม ให้มีความสัมพันธ์เข้ากันได้ เช่น เครื่องเรือน กรอบกระจก โทรทัศน์ เป็นต้น ที่มีการผลิตขึ้นมาใหม่ แต่คงยึดแบบอย่างโบราณก็เพื่อตกแต่งภายในบ้านให้มีลักษณะการตกแต่งห้องแบบโบราณเพื่อให้เกิดความกลมกลืนกัน

ข. แบบอมตะ คือ การออกแบบที่ยึดความพอดีระหว่างความเก่ากับความล้ำยุค รูปร่างดูแล้วไม่เก่าและไม่ใหม่เหมาะสมกับทุกยุคทุกฤดูกาล โดยดูแล้วไม่ล้าสมัย การออกแบบลักษณะนี้จะต้องพิจารณาเวลาเป็นสำคัญ ออกแบบไม่ให้ดูล้ำยุคหรือหิวหามากในยุคนั้น เพราะเมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไปก็จะเป็นที่นิยมหรือล้าสมัยได้เร็ว

ผลิตภัณฑ์ที่มีรูปทรงเป็นอมตะที่มีอยู่ตามท้องตลาดในปัจจุบันซึ่งได้มีการออกแบบรูปทรงนี้มาหลายปีแล้วใช้กันมาในยุคนี้อีกยังไม่ล้าสมัย เช่น รถโฟล์ด (คนไทยเรียกกันว่า โฟล์คเต่า) รถโรลส์รอย รถมอเตอร์ไซด์ หรือนาฬิกาข้อมือหน้าปัดทรงกลม เป็นต้น

ค. แบบร่วมสมัย คือ การออกแบบที่ประสานกันระหว่างความล้ำสมัยหรือแบบเก่า ผสมกันกับแบบที่ทันสมัย คือ ใช้ 2 ยุคสมัยนี้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ถือว่าเป็นงานสมัยใหม่หรืองานปัจจุบัน ลักษณะของเก่าที่นำมาอาจจะเป็นวัสดุ วิธีผลิต หรือ รูปแบบ ฯลฯ ดังนี้

1) วัสดุ เช่น นำผ้าทอโบราณมาออกแบบตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าสมัยปัจจุบัน
2) วิธีผลิต เช่น เครื่องปั้นดินเผา หรืองานหวาย นำมาออกแบบรูปทรงที่ทันสมัย เข้ากับปัจจุบัน

3) รูปแบบ เช่น ยึดรูปทรงแบบเก่ามาประยุกต์ใช้กับวัสดุสังเคราะห์สมัยใหม่

ง. แบบทันสมัย คือ การออกแบบที่เข้ากันกับยุคสมัยนั้น ๆ โดยค่อนข้างเป็นไปในลักษณะของสมัยปัจจุบันดูทันสมัยหรือตามสมัยนิยม แบบจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามความต้องการของตลาดและค่านิยมของยุคนั้น ซึ่งเมื่อเลยยุคสมัยหรือความนิยมไปแล้ว แบบจะดูล้าสมัย

ผลิตภัณฑ์ที่นิยมออกแบบลักษณะนี้ ส่วนมากจะเป็นผลิตภัณฑ์อุปโภคสำหรับคนทั่ว ๆ ไป เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน หรือผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น โดยกลุ่มเป้าหมายที่เน้นเป็นพิเศษสำหรับแบบทันสมัยนี้ จะเป็นกลุ่มคนหัวสมัยใหม่ตั้งแต่กลุ่ม

จ. แบบล้ายุค คือ การออกแบบในลักษณะเป็นความก้าวหน้าของรูปแบบหรือวัสดุ ออกแบบเพื่ออนาคตข้างหน้า โดยพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าจะเป็นไปได้สำหรับอนาคต รูปแบบ อาจจะหนีความจำเจ ความเคยชินต่อสายตาในยุคใหม่นี้ไป ซึ่งบุคคลในยุคนี้อาจจะยังไม่เคยชิน และดูไม่ออกกว่าเป็นรูปทรงใด หรือเป็นผลิตภัณฑ์อะไร เช่น ปัจจุบันมีการพัฒนาเสื้อผ้าให้ชำระ สิ่งสกปรกด้วยตัวเองได้โดยไม่ต้องซัก (พรสนอง, 2550) เรื่องของลักษณะแบบของผลิตภัณฑ์ ทั้ง 5 แบบนี้ มิใช่มีแบบใดแบบหนึ่งดีเหมาะสมหรือแบบใดแบบหนึ่งไม่ดี ไม่เหมาะสม การที่ นักออกแบบจะทำการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นลักษณะแบบใดนั้นก็ย่อมจะต้องศึกษาปัจจัย ต่าง ๆ ประกอบมากมาย เช่น ชนิด ประเภทของผลิตภัณฑ์ กลุ่มเป้าหมาย ค่านิยม การดำรงชีพ ในสังคมและการตลาดสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เป็นต้น

2.3.2 หลักในการคิดพัฒนา แก้ไข รูปทรงผลิตภัณฑ์ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่างไปจากเดิมนั้นต้องอาศัยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่สร้างความพึงพอใจ ดังนี้ (สกนธ์ 2545; ธีระชัย 2544)

ก. การลดส่วน หมายถึง การตัดออกหรือย่อส่วน เช่น การตัดส่วนที่ไม่จำเป็นออก การย่อสัดส่วนให้เล็กลงและการกระชับลงไปกว่าเดิม เป็นต้น

ข. การขยายส่วน หมายถึง การเพิ่มเติมส่วนใหม่ เข้าแทนของเดิม เช่น เพิ่มประโยชน์ ใช้สอยทางอ้อม เพิ่มความสูง ความยาว ความหนา ความแข็งแรง เป็นต้น

ค. การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การดัดแปลงแก้ไขบางส่วน อาจเป็นส่วนที่เล็กน้อยจากของเดิม เช่น เปลี่ยนสี เปลี่ยนทรง เปลี่ยนเสียง เป็นต้น

ง. การจัดส่วนประกอบใหม่ หมายถึง การจัดส่วนประกอบให้ดูแปลกใหม่ไปจากเดิมโดยอาจจัดหรือสลัที่ทางใหม่รวมถึงจังหวะช่องไฟ และองค์ประกอบต่าง ๆ เป็นต้น

จ. การกลับไปในทางตรงกันข้ามหมายถึง การกลับตำแหน่งทิศทางหรือเรื่องราว ที่จากเดิมเคยมีอยู่ให้เป็นที่ตรงกันข้าม เช่น ดำเป็นขาว เหลี่ยมเป็นมนโค้ง ยาวเป็นสั้น เป็นต้น

ฉ. การรวมกัน หมายถึง การรวมหรือผสมที่ละม้ายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันเข้าไว้ด้วยกันคือ การรวมประโยชน์ใช้สอยเข้าด้วยกัน ซึ่งมีผลิตภัณฑ์หลายประเภทที่นิยมออกแบบในลักษณะนี้ เช่น มีดพกสารพัดประโยชน์ ปากกานาฬิกา แปรงูที่ตัวออกแบบด้ามถือเป็นที่ เกาหลี ชุดเครื่องเสียงที่ประกอบด้วยวิทยุ เครื่องเล่นเทป ชุดเครื่องเล่นแผ่นซีดี เป็นต้น

ข การแทนที่ใหม่ หมายถึง การทดแทนด้วยสิ่งใหม่เป็นส่วนใหญ่ เป็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงรูปโฉมหรือสิ่งอื่น ๆ ใช้วัสดุใหม่ พลังงานใหม่ เปลี่ยนส่วนประกอบ เปลี่ยนระบบการทำงานแบบใหม่ เป็นต้น

หลักในการคิดพัฒนาแก้ไขรูปแบบผลิตภัณฑ์ทั้ง 7 ข้อที่กล่าวมานี้ นักออกแบบสามารถนำมาใช้พัฒนารูปแบบและส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ โดยอาจใช้หลักการข้อใดข้อหนึ่งหรือผสมผสานกันหลายข้อ แล้วแต่ความซับซ้อนของผลิตภัณฑ์

2.3.3 หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ที่ดีย่อมเกิดมาจากการออกแบบที่ดีในการออกแบบเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากผ้า นักออกแบบต้องคำนึงถึงหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ที่ดีควรจะมีองค์ประกอบใด แล้วใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนี้ (ธีระชัย, 2544)

ก หน้าที่ใช้สอย หน้าที่ใช้สอยเป็นสิ่งที่นักออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงเป็นสิ่งแรก เพื่อให้การออกแบบเป็นไปตามวัตถุประสงค์การใช้งานของผลิตภัณฑ์ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้สินค้าอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สร้างความพึงพอใจทั้งทางกายและใจ ก็จะต้องว่าผลิตภัณฑ์นั้นมีประโยชน์ใช้สอยที่ดี (high function) แต่ถ้าหากผลิตภัณฑ์ใดไม่สามารถสนองให้เกิดความพึงพอใจจะถือว่าผลิตภัณฑ์นั้นมีประโยชน์ใช้สอยไม่ค่อยดี (low function) (นวลน้อย, 2542) อธิบายถึงประโยชน์ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ สามารถแบ่งได้ 2 กลุ่ม ดังนี้

1) ประโยชน์ใช้สอยด้านจิตใจ (psychological function) ผลิตภัณฑ์เมื่อออกแบบมาแล้วสามารถใช้งานได้ส่วนหนึ่งแต่ยังมีประโยชน์ใช้สอยทางด้านจิตใจ สร้างให้เกิดความพึงพอใจถูกใจสำหรับผู้ใช้ เช่น มีเอกลักษณ์สะดุดตาน่าสนใจ มีราคาแพงกว่าราคาที่ตั้งไว้ และดูมีระดับ เป็นสัญลักษณ์แสดงภาพพจน์ของความเป็นฐานะ

2) ประโยชน์ใช้สอยทางกายภาพ (practical function) เป็นประโยชน์ใช้สอยโดยตรงต่อผู้ใช้ สามารถจับต้องใช้งานได้ตามที่กำหนดไว้ เช่น แก้วสำหรับนั่งรับแขกก็จะมีรูปร่างและบทบาทแตกต่างจากการออกแบบแก้วสำหรับนั่งรับประทานอาหารเพราะพฤติกรรมของกิจกรรมมีความแตกต่างกัน

ข ความปลอดภัย สิ่งที่อำนวยความสะดวกได้มากเพียงใด ย่อมจะมีโทษเพียงนั้น ผลิตภัณฑ์ ที่ให้ความสะดวกต่าง ๆ มักจะเกิดจากเครื่องจักรกลและเครื่องใช้ไฟฟ้า การออกแบบควรคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้ ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ต้องแสดงเครื่องหมายไว้ให้ชัดเจนหรือมีคำอธิบายไว้

ผลิตภัณฑ์สำหรับเด็ก ต้องคำนึงถึงวัสดุที่เป็นพิษเวลาเด็กเอาเข้าปากกัดหรืออม นกออกแบบจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้เป็นสำคัญ มีการออกแบบหัวเกลียววาล์ว ถึงแก๊ส หรือปุมเกลียวลึกลับปิดของพัดลม จะมีการทำเกลียวเปิดให้ย่นตรงกันข้ามกับเกลียว ทั่ว ๆ ไป เพื่อความปลอดภัย สำหรับคนที่ไม่ทราบหรือเคยมือไปหมุนเล่นคือ ยิ่งหมุนก็ยิ่งขันแน่น เป็นการเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้

ค ความแข็งแรง ผลิตภัณฑ์จะต้องมีความแข็งแรงในตัวของผลิตภัณฑ์หรือโครงสร้าง เป็นความเหมาะสมในการที่นักออกแบบรู้จักใช้คุณสมบัติของวัสดุและจำนวน หรือปริมาณของ โครงสร้าง ในกรณีที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่จะต้องมีการรับน้ำหนัก เช่น โตะ แก้ว อี ต้องเข้าใจ หลักโครงสร้างและการรับน้ำหนัก อีกทั้งต้องไม่ทิ้งเรื่องของความงามทางศิลปะ เพราะมีปัญหาว่า ถ้าใช้โครงสร้างให้มากเพื่อความแข็งแรง จะเกิดสวนทางกับความงาม นักออกแบบจะต้องเป็นผู้ดึง เอาสองสิ่งนี้เข้ามาอยู่ในความพอดีให้ได้

ส่วนความแข็งแรงของตัวผลิตภัณฑ์เองนั้นก็ขึ้นอยู่กับที่การออกแบบรูปร่างและการ เลือกใช้วัสดุ และประกอบกับการศึกษาข้อมูลการใช้ผลิตภัณฑ์ว่า ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต้องรับ น้ำหนักหรือกระทบกระแทกอะไรหรือไม่ในขณะที่ใช้งานก็จะต้องทดลองประกอบการออกแบบไป ด้วย แต่อย่างไรก็ตามความแข็งแรงของโครงสร้างหรือตัวผลิตภัณฑ์ นอกจากเลือกใช้ประเภทของ วัสดุ โครงสร้างที่เหมาะสมแล้วยังต้องคำนึงถึงความปลอดภัยควบคู่กันไปด้วย

ง ความสะดวกสบายในการใช้ นักออกแบบต้องศึกษาวิชากายวิภาคเชิงกลเกี่ยวกับ สัดส่วน ขนาด และขีดจำกัดที่เหมาะสมสำหรับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ในร่างกายของมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย ซึ่งประกอบด้วยความรู้ทางด้านขนาดสัดส่วนมนุษย์ ด้านสรีรศาสตร์ ทำให้ทราบขีดจำกัด ความสามารถของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ในร่างกายมนุษย์ เพื่อใช้ประกอบการออกแบบ หรือศึกษาด้าน จิตวิทยาส่วนโค้ง ส่วนเว้า ส่วนตรง ส่วนแคบของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้อย่างพอเหมาะกับการร่างกาย หรืออวัยวะของมนุษย์ที่ใช้ ก็จะทำให้เกิดความสะดวกสบายในการใช้ไม่เมื่อยมือหรือเกิดการล้าในขณะที่ ใช้อวัยวะร่างกายไปสัมผัสเป็นเวลานาน เช่น แก้ว อี ด้ามเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ การออกแบบ ภายในห้องโดยสารรถยนต์ มือจับรถจักรยาน ปุ่มสัมผัสต่าง ๆ เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ที่ยกตัวอย่างมานี้ ถ้าผู้ใช้ผู้ใดได้เคยใช้มาแล้วเกิดความไม่สบายร่างกายขึ้น แสดงว่าศึกษาวิชากายวิภาคเชิงกลไม่ดีพอ แต่ทั้งนี้ก็ต้องศึกษาผลิตภัณฑ์บางชนิดที่ผลิตจากประเทศตะวันตก ซึ่งออกแบบโดยใช้มาตรฐาน ผู้ใช้ของชาวตะวันตก ที่มีรูปร่างใหญ่โตกว่าชาวเอเชีย เมื่อชาวเอเชียนำมาใช้อาจจะไม่พอดีหรือไม่ สะดวกในการใช้งาน นักออกแบบจึงจำเป็นต้องศึกษาสัดส่วนร่างกายของชนชาติหรือเผ่าพันธุ์ที่ใช้ ผลิตภัณฑ์เป็นเกณฑ์

จ ความสวยงาม ผลิตรักณ์ทึในยุคปัจจุบันนี้ความสวยงามนับว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าหน้าทึใช้สอยเลย ความสวยงามจะเป็นสิ่งทึทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อเพราะประทับใจ ส่วนหน้าทึใช้สอยจะดีหรือไม่ต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่งคือใช้ไปเรื่อยๆ ก็เกิดข้อบกพร่องในหน้าทึใช้สอยให้เห็นภายหลัง ผลิตรักณ์ทึบางอย่างความสวยงามก็คือ หน้าทึใช้สอยนั่นเอง เช่น ผลิตรักณ์ทึของทีระลึก ของโซว์ตักแต่งต่าง ๆ ซึ่งผู้ซื้อเกิดความประทับใจในความสวยงามของผลิตรักณ์ทึ ความสวยงามจะเกิดมาจากสิ่งสองสิ่งด้วยกันก็คือรูปร่าง และสี การกำหนดรูปร่าง สี ได้ตามความนึกคิดของจิตรกรทึต้องการ แต่ในงานออกแบบผลิตรักณ์ทึเป็นในลักษณะศิลปะอุตสาหกรรมจะทำตามความชอบ ความรู้สึกนึกคิดของนักออกแบบแต่เพียงผู้เดียวไม่ได้จำเป็นต้องยึดข้อมูลและกฎเกณฑ์ผสมผสานรูปร่างและสีสั้นให้เหมาะสม

ด้วยเหตุของความสำคัญของรูปร่างและสีทึมีผลต่อผลิตรักณ์ทึ นักออกแบบจึงจำเป็นต้องศึกษาวิชา ทฤษฎีหรือหลักการออกแบบและวิชาทฤษฎีสี ซึ่งเป็นวิชาทางด้านของศิลปะแล้วนำมาประยุกต์ผสมใช้กับศิลปะทางด้านอุตสาหกรรมให้เกิดความกลมกลืน

ฉ ราคา ผลิตรักณ์ทึที่ผลิตขึ้นมาขายนั้นย่อมต้องมีข้อมูลด้านผู้บริโภคและการตลาดทึได้ค้นคว้าและสำรวจแล้ว ผลิตรักณ์ทึย่อมจะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ทึจะใช้ว่าเป็นคนกลุ่มใดอาชีพรูปร่างเป็นอย่างไร มีความต้องการใช้สินค้าหรือผลิตรักณ์ทึนี้เพียงใด นักออกแบบก็จะเป็นผู้กำหนดแบบผลิตรักณ์ทึทึมีราคาเหมาะสมกับผู้ซื้อนั้น ก็อยู่ที่การเลือกใช้ชนิดหรือเกรดของวัสดุ และเลือกวิธีการผลิตทึง่ายรวดเร็ว เหมาะสม อย่างไรก็ตามการออกมาแล้วปรากฏว่าราคาค่อนข้างจะสูงกว่าทึกำหนดไว้ ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ กันใหม่แต่ก็ยังคงต้องคงไว้ซึ่งคุณค่าของผลิตรักณ์ทึนั้น เรียกว่าเป็นวิธีการลดค่าใช้จ่าย

ช การซ่อมแซม การออกแบบผลิตรักณ์ทึจะต้องคำนึงถึงการใช้งานแล้ว สิ่งทึตามมาก็คือการบำรุงรักษาเพื่อให้ผลิตรักณ์ทึนั้น ๆ อยู่ได้นานต่อไป การเลือกวัสดุทึเหมาะสมในการใช้งานก็เป็นวิธีหนึ่งในการต่ออายุการใช้งาน การเย็บประกอบต้องง่ายต่อการเปลี่ยนหรือซ่อมแซม เช่น ซิป เป็นต้น

ช วัสดุ การเลือกวัสดุมาใช้ในการออกแบบจะต้องใช้วัสดุทึมีความสมบัติตรงตามความวัตถุประสงค์ของการใช้งาน นักออกแบบจึงต้องศึกษาเรื่องวัสดุและวิธีผลิตให้ลึกลึกซึง เช่น มีความใส ทนความร้อน ผิวมันวาว ทนกรดต่างได้ดี ไม่ลึน วัสดุทึดูนุ่มไม่ระคายเคืองต่อผิวทึทำให้รู้สึกสบายดูแลรักษา้ง่าย รวดเร็วในการผลิต ก็ต้องเลือกใช้คุณสมบัติดังกล่าวให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของผลิตรักณ์ทึ

2.3.4 คุณสมบัติผลิตภัณฑ์ที่ดี ปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมานั้น เป็นผลิตภัณฑ์ที่ดี มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามจุดประสงค์ที่มีดังนี้ (ธีระชัย, 2544)

ก ความแปลกใหม่ในผลิตภัณฑ์ ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวควรเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ซ้ำ มีการนำเสนอความแปลกในด้านต่าง ๆ เช่น ประโยชน์ใช้สอย รูปแบบ วัสดุ เป็นต้น

ข มีที่มา ผลิตภัณฑ์ควรมีประวัติหรือมีที่มาที่สามารถเล่าเรื่องได้ ไม่ว่าจะ เป็นต้น กำเนิด ความคิดรวบยอดของการออกแบบเพื่อให้ผู้บริโภคทราบถึงเรื่องราวผลิตภัณฑ์นั้น

ค ระยะเวลาเหมาะสม การนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดควรมีความเหมาะสมตาม ฤดูกาล ความจำเป็น หรือเหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค ในช่วงเวลานั้น ๆ เช่น ผลิตภัณฑ์ร่มหรือเสื้อกันฝนก็ควรจะออกสู่ตลาดในช่วงฤดูฝน หรือผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าชุดนักเรียนควร ออกสู่ตลาดช่วงฤดูกาลก่อนเปิดภาคเรียน เป็นต้น

ง ราคาเหมาะสม ราคาขายควรเหมาะสมกับกำลังการซื้อของผู้บริโภคในตลาดที่ ผลิตภัณฑ์นี้ส่งไปขาย ซึ่งต้องอาศัยการศึกษาวิจัยกลุ่มผู้บริโภคให้ได้ข้อมูลมาก่อนที่จะเริ่มทำการ ออกแบบและผลิต

จ มีข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลข่าวสารของตัวผลิตภัณฑ์ควรจะสื่อให้ผู้บริโภคได้ทราบและ เข้าใจอย่างถูกต้องในด้านของการใช้งาน ประโยชน์ใช้สอย ผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนของการเสนอขาย ผลิตภัณฑ์ทุกระดับต้องมีความรู้เรื่องของผลิตภัณฑ์นั้นอย่างละเอียด เพื่อการถ่ายทอดข้อมูลของ ผลิตภัณฑ์ไปยังผู้ซื้อได้ถูกต้อง เพื่อการสร้างความเข้าใจในผลิตภัณฑ์และยังเป็นการสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีแก่ผลิตภัณฑ์นั้นอีกด้วย

ฉ เป็นที่ยอมรับ ผลิตภัณฑ์ควรเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือชุมชนทุกชั้นทุกระดับที่เป็นกลุ่มสังคมเป้าหมายของผลิตภัณฑ์ ไม่เป็นสิ่งที่ทำให้เสื่อมเสียหรือขัดต่อขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมายนั้น

ช มีอายุการใช้งาน ผลิตภัณฑ์ควรมีความแข็งแรง คงทนต่อสภาพของการใช้งาน เหมาะสมกับระยะเวลา หรือมีอายุในการใช้งานที่เหมาะสมกับลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือราคาที่กำหนด

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากผ้าจกกราชบุรี โดยการศึกษาความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์จากผ้าจกกราชบุรีที่ทำจากลายกาบซ้อหนัก ลายดอกเซีย และลายหักนกคู่ ในด้านรูปแบบ ความเหมาะสมของลวดลายบนผลิตภัณฑ์ ขนาด และประโยชน์ใช้สอย และได้ ศึกษาลักษณะพื้นฐานของผู้สนใจสินค้าหัตถกรรมพบว่า ผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีอายุ

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อเสื้อนอกตกแต่งด้วยผ้าชนิด บ้านคำพระ จังหวัด อำนาจเจริญ โดยใช้ลวดลายผ้าชนิดตกแต่งบนเสื้อนอก 3 ลาย คือ ลายขอสลับ ลายนาคหัวขอ และ ลายดอกผักแว่น เสื้อนอกที่ใช้ประเมินมี จำนวน 5 รูปแบบ รวม 15 ตัว จากกลุ่มผู้ประเมินเสื้อนอก ตัวอย่างจำนวน 200 คน ในด้านภาพรวม ด้านขนาด และความสะดวกของลายบนตัวเสื้อพบว่าเสื้อ ที่ตกแต่งด้วยลายดอกผักแว่น บริเวณด้านหน้าตามแนวยาวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (อุไรวรรณ, 2545)

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากผ้าจากบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ที่ทำจาก ผ้าลายดอกแก้ว ลายกำขอลึก ลายกำขอใหญ่ ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ 5 ชนิด ประกอบด้วย กล่อง กระใส่ทิชชู แพ้มเอกสาร ปลอกหมอนอิง ถุงใส่ขวดไวน์ และที่ใส่ของจดหมาย ผู้ประเมิน ผลิตภัณฑ์ผ้าจากตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 21-30 ปี มีสถานภาพสมรส การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพธุรกิจส่วนตัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป มีการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้าไทย เพื่อใช้ในชีวิตประจำวันโดยประเภทของผลิตภัณฑ์ที่ชอบหรือสนใจ คือ เครื่องแต่งกายสำเร็จรูป ซึ่งซื้อจากแหล่งผลิตหรือศูนย์จำหน่าย เหตุจูงใจที่ซื้อคือ ความสะดวกของลวดลาย ส่วนปัญหาที่ มักพบคือ การดูแลรักษายาก (ไพโรจน์, 2546)

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อชุดสตรีตกแต่งด้วยผ้าจากเมืองลอง จังหวัดแพร่ พบว่า ชุดสุภาพสตรีตัดเย็บจากผ้าพื้นสีดำ ตกแต่งด้วยลวดลายโคมและช่อน้อยตุ้งช้วยบริเวณหน้าอกใน แนวขวางมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านภาพรวม ตำแหน่งการจัดวาง ขนาดและความสะดวกของ ลวดลายสูงสุด โดยผู้ประเมินชุดสุภาพสตรีตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20-25 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด ประกอบอาชีพส่วนตัว มีรายได้ต่อเดือน 20,001 บาท ขึ้นไปและ นิยมซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไทยจากร้านจำหน่ายผ้าไทยโดยเฉพาะ เหตุผลที่ซื้อเนื่องจากความชอบและ ซื้อเพื่อนำไปใช้ (ศิรินทรา, 2546)

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจาก ผ้าทอชาวไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ช่างทอผ้าโดยส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงอายุ 36-45 มีประสบการณ์การทอผ้าประมาณ 5-10 ปี ใช้ฝ้ายเป็นวัสดุหลัก รองลงมาคือไหม มีศิลปการ ตกแต่งโดยการปักผ้าและปะผ้า มีความต้องการรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกประเภท เครื่องใช้บนโต๊ะอาหารมากที่สุดโดยผสมผสานผ้าทอไทยทรงดำร่วมกับวัสดุอื่น เช่น กระฉก (ร้อยละ 60) โลหะเงิน (ร้อยละ 30) และกะลา (ร้อยละ 10) (สิริวิญญู, 2549)

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากผ้าม่อฮ่อม พบว่าผู้บริโภคมีความต้องการผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่ทำจากผ้าม่อฮ่อม ทั้ง 3 ชนิด คือ กระเป๋าสตรี หมอนอิงและที่รองจาน เมื่อจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์ ชนิดละ 3 รูปแบบนำไปศึกษาความพึงพอใจ พบว่ากระเป๋าสตรี รูปทรงสี่เหลี่ยมตกแต่งโดยใช้เศษผ้าม่อฮ่อมที่เหลือจากการตัดเย็บตัดเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ และใช้เทคนิคการปะติดเป็นลวดลายลงบนชิ้นกระเป๋าทั้งสองด้าน สายกระเป๋าตกแต่งโดยใช้สายหนัง และมีการใช้เม็ดไม้ กระดุมกะลา ลูกเดี๋ยย ปักตกแต่งมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด (กานตริธา, 2550)

การศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านโดยแนวคิดจากวัฒนธรรมชาวไทยทรงดำ ออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านด้วยภาพร่างแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ ออกแบบเป็น 3 สไตล์ คือ สไตล์คลาสสิก สไตล์ร่วมสมัย และสไตล์สมัยใหม่ พบว่า ผลิตภัณฑ์ผ้ามา่าน ผ้าปูโต๊ะ มีรูปแบบที่เหมาะสม มีหลายขนาด และหลายรูปทรง ในการผลิตสามารถทำได้ง่าย มีความเหมาะสมในการนำไปตกแต่งบ้าน ควรมีการออกแบบให้ใช้กับห้องชุด โรงแรม และร้านค้า ด้านการตลาดส่วนใหญ่ คิดว่าขายได้ เป็นสินค้าที่มีความแตกต่าง สามารถแข่งขันในตลาดได้ และส่วนใหญ่เลือกรูปแบบสไตล์คลาสสิกมากที่สุด (ร้อยละ 40) รองลงมาสไตล์สมัยใหม่ (ร้อยละ 31) และสไตล์ร่วมสมัย (ร้อยละ 29) (สุพรรณและคณะ, 2550)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง มีแนวโน้มการนำผ้าทอพื้นเมืองมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น เช่น เครื่องใช้ภายในบ้าน เครื่องเรือน เครื่องใช้สำนักงาน แทนการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการใช้ผ้าทอพื้นเมืองจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีให้สืบทอดคงอยู่กับชนชาติต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนส่งเสริมให้คนในชนบทมีงานทำ รายได้เพิ่มขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเป็นการเผยแพร่หัตถกรรมการทอผ้าให้กับคนในสังคมปัจจุบัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋า และผ้าปูโต๊ะ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้

3.1.1 วัสดุที่ใช้ในการวิจัย

ก วัสดุที่ใช้หลัก คือ ผ้าทอลายแดงโมสอดดินทอง

ข วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง คือ ผ้าทอลายคั่น ใช้สำหรับตกแต่งผลิตภัณฑ์

3.1.2 ภาพร่างผลิตภัณฑ์ ออกแบบภาพร่างผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองโดยใช้ผ้าทอลายแดงโมสอดดินทอง และตกแต่งด้วยผ้าทอลายคั่นโดยใช้แนวความคิดจากเสื้อผ้าแบบจำลอง

3.1.3 แบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญสำหรับคัดเลือกภาพร่างผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

3.1.4 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง จำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ ๆ ละ 3 แบบประกอบด้วย ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋า และผ้าปูโต๊ะ

3.1.5 แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

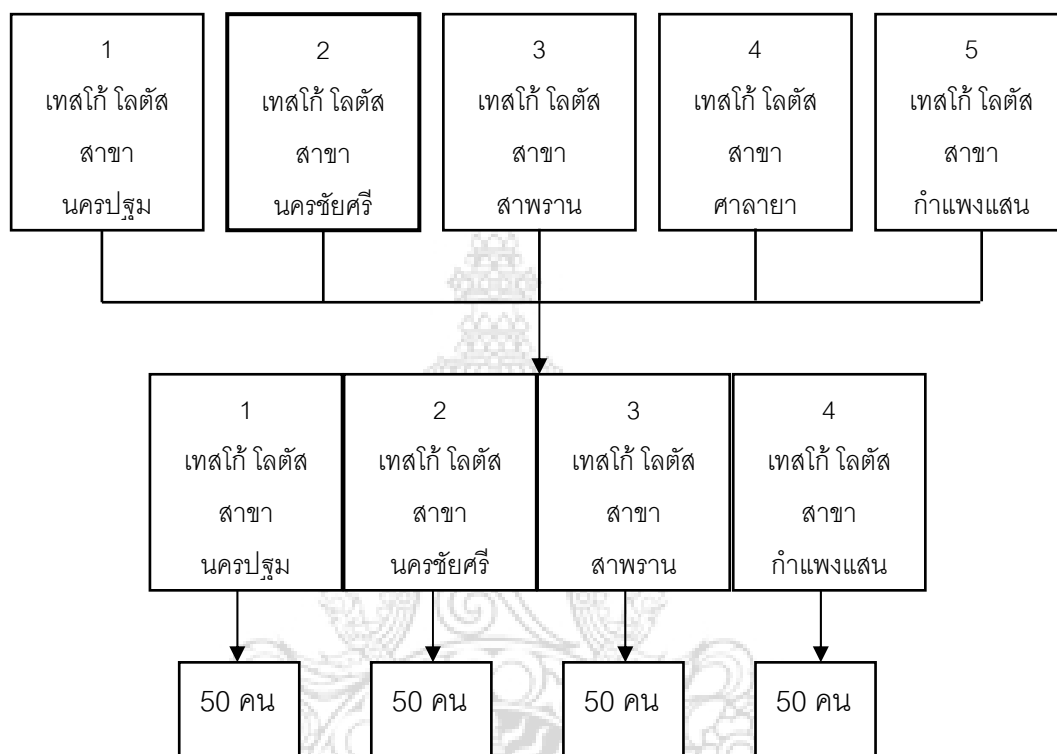
3.2 วิธีการ

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองในห้างสรรพสินค้าเทสโก้ โลตัส ในเขตจังหวัดนครปฐม

ข กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองในห้างสรรพสินค้าเทสโก้ โลตัส ในเขตจังหวัดนครปฐม จำนวน 200 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบบังเอิญจากผู้สนใจในการเข้าชมผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองและยินดีให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ที่ตั้งแสดงไว้ในห้างสรรพสินค้าเทสโก้ โลตัส

3.2.2 สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ห้างสรรพสินค้าเทสโก้ โลตัสในเขตจังหวัดนครปฐมจำนวน 5 แห่ง คือ สาขานครปฐม สาขานครชัยศรี สาขาสามพราน สาขาศาลายา และสาขากำแพงแสนแต่เนื่องจากสาขาศาลายามีพื้นที่ไม่ติดต่อกันจึงไม่ได้นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 การเลือกห้างสรรพสินค้าในการเก็บข้อมูล

3.2.3 ศึกษาข้อมูลผ้าทอพื้นเมืองกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง

ก ศึกษาลักษณะของผ้าทอไทยทรงดำ วิธีการทอ ลวดลาย สี การนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ผ้า

ข ศึกษาลักษณะการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองในปัจจุบันและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

3.2.4 สร้างเครื่องมือ

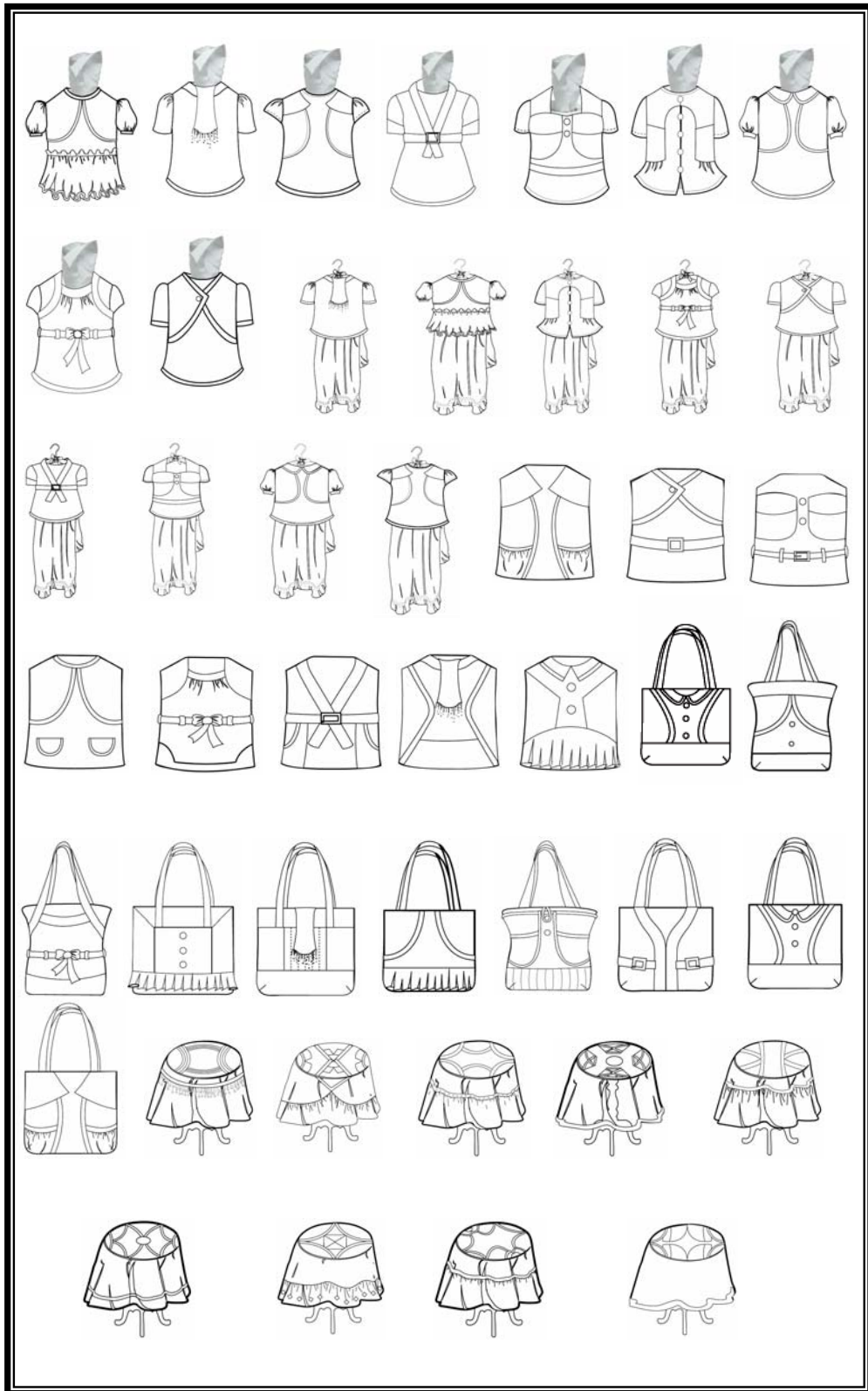
ก ภาพร่างผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หนูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วยที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋า และผ้าปูโต๊ะดำเนินการดังนี้

1) ออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองโดยใช้ผ้าทอลายแดงสอดดั้นทองและตกแต่งด้วยผ้าทอลายคั่น โดยใช้แนวคิดจากเส้นผ่าประเภทชุดลำลอง เนื่องจากผ้าทอลายแดงมีส่วนใหญ่มีสีดำ ตลอดจนเนื้อผ้ามีความเหมาะสมในการตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าชุดลำลอง ผู้วิจัยได้ออกแบบภาพร่างผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก (แบบ A) กลุ่มที่ 2 ตกแต่งโดยใช้ผ้าขี้ผึ้ง (แบบ B) กลุ่มที่ 3 ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า (แบบ C) ซึ่งแต่ละกลุ่มออกแบบภาพภาพร่าง จำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ ๆ ละ 3 แบบ รวมภาพร่างผลิตภัณฑ์ทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 45 ชิ้น ดังภาพที่ 3.2

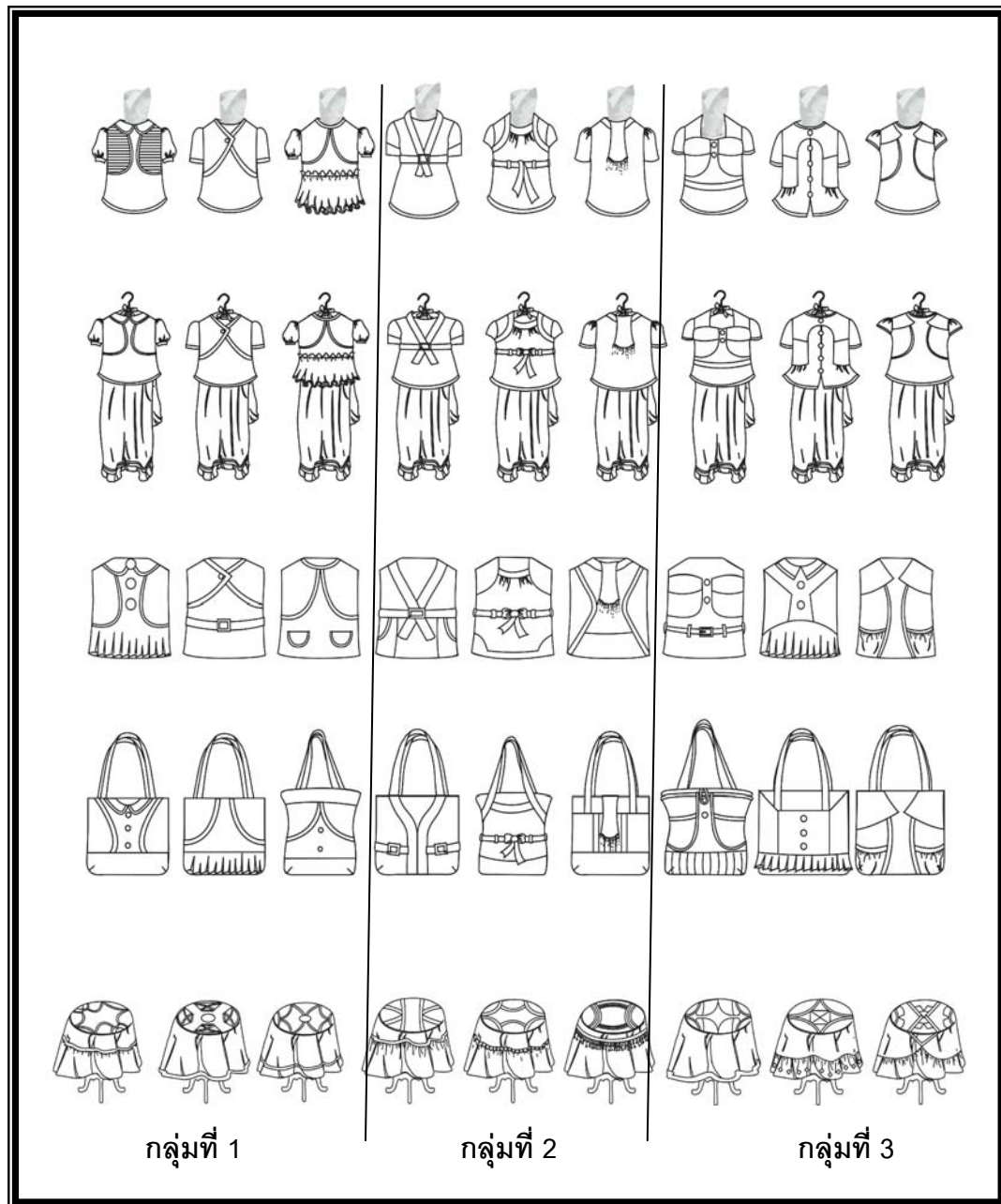
2) จัดภาพร่างผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองที่มีลักษณะเหมือนกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ดังภาพที่ 3.3

ข แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 จำนวน 10 ข้อคำถาม ตอนที่ 2 จำนวน 4 ข้อคำถาม พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ตอนที่ 3 แบบคัดเลือกภาพร่างผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปถามผู้เชี่ยวชาญ

ค นำภาพร่างผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองทั้ง 3 กลุ่ม ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คัดเลือกกลุ่มละ 1 แบบ รวมภาพร่างผลิตภัณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญเลือก จำนวน 15 ชิ้น เพื่อนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองต้นแบบดังภาพที่ 3.4 – 3.6

ภาพที่ 3.2 ภาพร่างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ภาพที่ 3.3 การจัดกลุ่มภาพร่าง

ภาพที่ 3.4 ภาพร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 1 แบบ A ตกแต่งโดยใช้เส้นอักษ

ภาพที่ 3.5 ภาพร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 2 แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น

ภาพที่ 3.6 ภาพร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 3 แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า

ภาพที่ 3.7 ภาพร่างเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ

ง สร้างแบบตัดและเย็บผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองตามรูปแบบที่ผู้เชี่ยวชาญ
คัดเลือก ภาพที่ 3.7

1) สร้างแบบตัดและเย็บ ที่ใส่กระดาษทิชชูและผ้าเช็ดมือชนิดแขนโดยใช้ขนาด
ตัวของสตรี SIZE M เพื่อเป็นเกณฑ์ในการสร้างแบบย่อโดยใช้อัตราส่วน 1:4 ปรับขยายให้ได้
ขนาดตามต้องการ

2) สร้างแบบตัดและเย็บหมอนอิงขนาด 16 x 16 นิ้ว

3) สร้างแบบตัดและเย็บกระเป๋าขนาด 14 x 14 นิ้ว

4) สร้างแบบตัดและเย็บผ้าปูโต๊ะกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 24 นิ้ว

ได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอพื้นเมืองที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ 5
ประเภท คือ ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขน หมอนอิง กระเป๋า และผ้าปูโต๊ะดัง
ภาพประกอบที่ 3.8 – 3.12

แบบ A
ตักแต่งโดยใช้เสื่ออกัก

แบบ B
ตักแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น

แบบ C
ตักแต่งโดยการตัดต่อผ้า

ภาพที่ 3.8 ที่ใส่กระดาดษทฤษฎี

แบบ A
ตกแต่งโดยใช้เสื้อกัก

แบบ B
ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น

แบบ C
ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า

ภาพที่ 3.9 ผ้าเซ็ดมือชนิดแขวน

แบบ A
ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก

แบบ B
ตกแต่งโดยใช้ผ้าซิ่น

แบบ C
ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า

ภาพที่ 3.10 หมอนอิง

แบบ A
ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก

แบบ B
ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น

แบบ C
ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า

ภาพที่ 3.11 กระเป๋า

แบบ A
ตกแต่งโดยใช้เส้นอ้าก

แบบ B
ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น

แบบ C
ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า

ภาพที่ 3.12 ผ้าปูโต๊ะ

จ การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

1) ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มผู้ใจสินค้า ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองที่ทำการประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบประกอบด้วยข้อมูล ด้านลักษณะของประชากรได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ด้านลักษณะทางเศรษฐกิจได้แก่ รายได้ต่อเดือน ด้านความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ได้แก่ โอกาสที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ประเภทผลิตภัณฑ์ ผ้าทอพื้นเมืองที่สนใจ สถานที่ซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง และสาเหตุที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง

2) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้า ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยการดูและสัมผัสผลิตภัณฑ์ทั้ง 15 ชิ้น ในด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอย และภาพรวมของผลิตภัณฑ์ในการประเมินผลความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3) นำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองพิจารณา

4) แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5) นำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองและผลิตภัณฑ์ต้นแบบไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

6) นำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (พวงรัตน์, 2543) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 นำแบบสอบถามประเมินความคิดเห็นและผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองต้นแบบที่สมบูรณ์แล้วจึงนำไปประเมินกับกลุ่มเป้าหมาย

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก ทำหนังสือจากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขออนุญาตตั้งแสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ตามสถานที่ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

ข นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ตั้งแสดงไว้ประกอบการสอบถามความคิดเห็นผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากผ้า จำนวน 200 คน ตามสถานที่ต่อไปนี้

- 1) ห้างสรรพสินค้า เทสโก้โลตัส สาขานครปฐม จำนวน 50 คน
- 2) ห้างสรรพสินค้า เทสโก้โลตัส สาขาครุฑศรี จำนวน 50 คน
- 3) ห้างสรรพสินค้า เทสโก้โลตัส สาขาสามพราน จำนวน 50 คน
- 4) ห้างสรรพสินค้า เทสโก้โลตัส สาขากำแพงแสน จำนวน 50 คน

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ดังนี้

ก ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองต้นแบบค่าสถิติที่ใช้คือ ความถี่ และค่าร้อยละ

ข ข้อมูลด้านความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองที่ใช้เป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) จัดข้อมูลในรูปของตาราง
- 2) วิเคราะห์ความคิดเห็นผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการเปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็น โดยถือเกณฑ์ดังนี้ (พวงรัตน์, 2543)

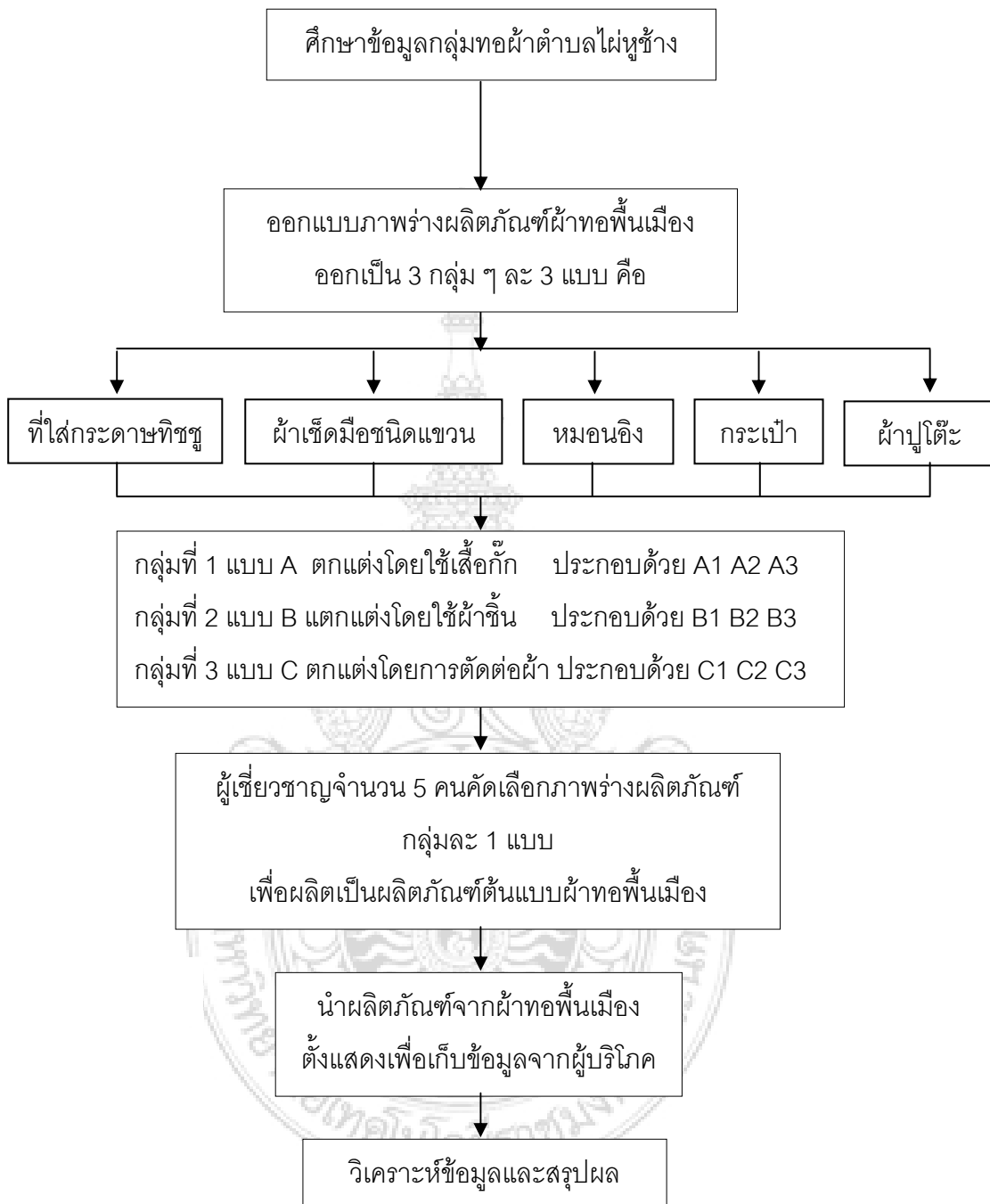
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ภาพที่ 3.13 ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

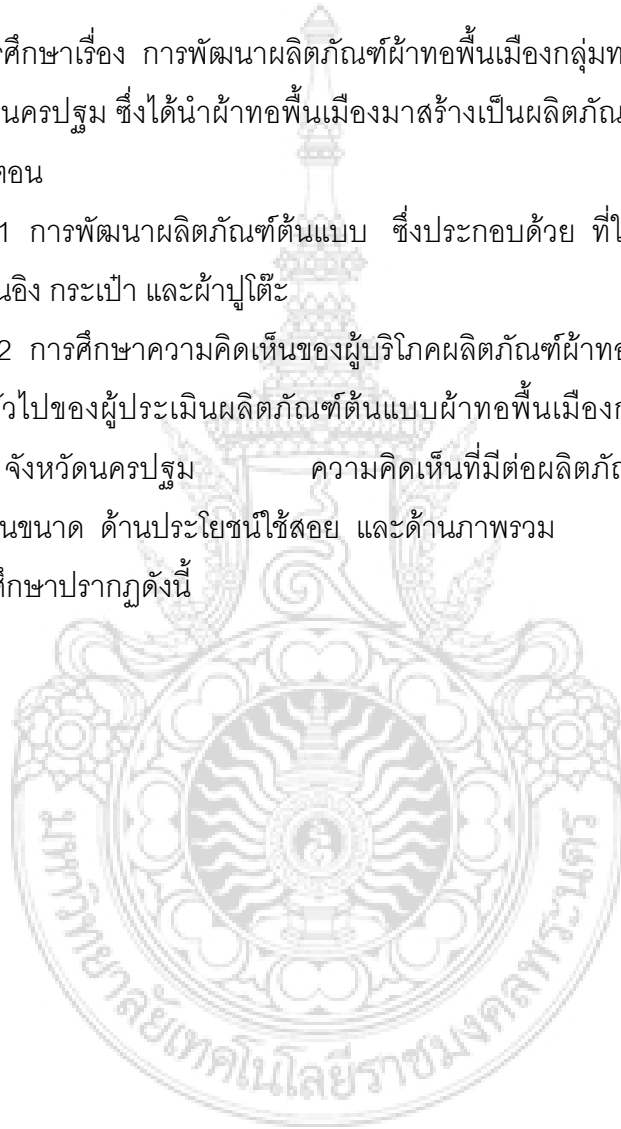
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งได้นำผ้าทอพื้นเมืองมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ผู้วิจัยแบ่งการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ซึ่งประกอบด้วย ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือ ชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋า และผ้าปูโต๊ะ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองที่มีต่อผลิตภัณฑ์ ต้นแบบข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองกลุ่มทอผ้า ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง ด้านรูปแบบ ด้านขนาด ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านภาพรวม

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

ผู้วิจัยตัดเย็บผลิตภัณฑ์ต้นแบบตามที่ผู้เชี่ยวชาญคัดเลือก ซึ่งประกอบด้วย ที่ใส่กระดาดษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋า และผ้าปูโต๊ะ ผลิตภัณฑ์ละ 3 รูปแบบ คือ แบบ A ตกแต่งโดยใช้เส้นอึก แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น และแบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

ผลิตภัณฑ์	แบบ A	แบบ B	แบบ C
ที่ใส่กระดาดษทิชชู			
ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน			
หมอนอิง			
กระเป๋า			
ผ้าปูโต๊ะ			

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษานี้ คือ ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองที่สนใจผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง จัดแสดงในห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลตัส ในเขตจังหวัดนครปฐม 4 แห่ง จำนวน 200 คน มีลักษณะข้อมูลทั่วไปสามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 200 คน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	41	20.50
หญิง	159	79.50
อายุ		
20 ปี หรือน้อยกว่า	12	6.00
21 - 30 ปี	59	29.50
31 - 40 ปี	61	30.50
41 - 50 ปี	26	13.00
51 - 60 ปี	31	15.50
มากกว่า 60 ปี	11	5.50
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	7	3.50
มัธยมศึกษา	18	9.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	33	16.50
อนุปริญญา/ปวส.	53	26.50
ปริญญาตรี	61	30.50
สูงกว่าปริญญาตรี	27	13.50
อื่น ๆ (ไม่ได้เรียน)	1	0.50

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 200 คน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	96	48.00
สมรส	91	45.50
หย่าร้าง/หม้าย	13	6.50
อาชีพ		
นักเรียน นักศึกษา	17	8.50
รับราชการ	26	13.00
รัฐวิสาหกิจ	12	6.00
พนักงานบริษัทเอกชน	73	36.50
ธุรกิจส่วนตัว	36	18.00
รับจ้างทั่วไป	13	6.50
แม่บ้าน	19	9.50
อื่น ๆ (พ่อบ้าน)	4	2.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
5,000 บาท หรือน้อยกว่า	18	9.00
5,001 – 7,500 บาท	27	13.50
7,501 – 10,000 บาท	37	18.50
10,001 – 12,500 บาท	32	16.00
12,501 – 15,000 บาท	19	9.50
15,001 – 17,500 บาท	11	5.50
17,501 – 20,000 บาท	16	8.00
20,001 บาทขึ้นไป	40	20.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 200 คน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเลือกซื้อ		
เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	64	32.00
เพื่อเป็นของขวัญหรือของที่ระลึก	98	49.00
เพื่อจำหน่าย	35	17.50
อื่น ๆ (ขอบสะสม)	3	1.50
ประเภทผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่สนใจหรือชอบ		
ของที่ระลึก	97	48.50
เครื่องแต่งกายสำเร็จรูป	38	19.00
เคหะสิ่งทอของใช้ตกแต่งบ้าน	65	32.5
สาเหตุที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง		
ราคาที่เหมาะสม	19	9.50
ซื้อตามคนอื่น	5	2.50
คุณภาพการทอ	12	6.00
ซื้อตามแฟชั่น	11	5.50
ซื้อตามเทศกาล	19	9.50
ช่วยอนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมือง	35	17.50
ประโยชน์ด้านการใช้สอย	36	18.00
รูปแบบสวยงามเหมาะสมกับการใช้งาน	34	17.00
ความชอบส่วนตัว	28	14.00
อื่น ๆ (เพราะเป็นของคนไทย)	1	0.50

จากตารางที่ 4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 79.50 เพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 มีอายุ 31–40 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมา 21–30 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 และอายุ 51–60 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมา คือ อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 และมัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 สถานภาพโสด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมา คือ สมรส จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 และหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 ตามลำดับ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมา ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และรับราชการ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,501– 10,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001–12,500 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16 เลือกซื้อเพื่อเป็นของขวัญหรือของที่ระลึก จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาเลือกซื้อเพื่อใช้ในชีวิตรประจำวัน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32 และเลือกซื้อเพื่อจำหน่าย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ประเภทของผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่น่าสนใจหรือชอบ คือ เป็นของที่ระลึก จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 รองลงมา คือ เคหะสิ่งทอของใช้ตกแต่งบ้าน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 19 สถานที่ที่มักเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองจากสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 รองลงมาแหล่งผลิต/ศูนย์จำหน่าย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23 และงานออกร้าน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18 สาเหตุที่ซื้อเพราะ ประโยชน์ด้านใช้สอย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18 รองลงมา ช่วยอนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมือง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 และรูปแบบสวยงามเหมาะสมกับการใช้งาน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17

2.2 ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง ด้านรูปแบบ ด้านขนาด ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านภาพรวม

ความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง ด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอยและภาพรวม ดังแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ในตารางที่ 4.3-4.6

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

ผลิตภัณฑ์	รูปแบบ	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ที่ใส่กระดาษทิชชู	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.19	0.82	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น	4.13	0.69	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.02	0.78	เห็นด้วยมาก
ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.20	0.78	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น	4.12	0.78	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	3.98	0.83	เห็นด้วยมาก
หมอนอิง	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.12	0.89	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น	4.07	0.76	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	3.97	0.88	เห็นด้วยมาก
กระเป๋า	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.07	0.93	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น	4.05	0.78	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.01	0.90	เห็นด้วยมาก
ผ้าปูโต๊ะ	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.15	0.93	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น	3.95	0.78	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	3.85	0.85	เห็นด้วยมาก
รวม		4.06	0.59	เห็นด้วยมาก

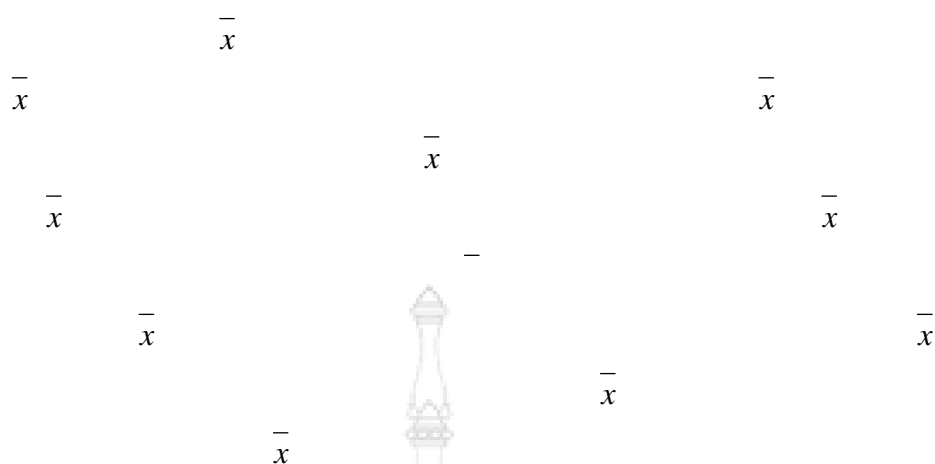
จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.59) และเมื่อแยกเป็นรายชิ้น พบว่า มีความคิดเห็น ต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบอยู่ในระดับเห็นด้วย มากทุกชิ้น โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผ้าเช็ดมือชนิดแขน แบบ A ตกแต่งโดย ใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.78) รองลงมา คือ ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.82) ผ้าปูโต๊ะ แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.93) ที่ ใส่กระดาษทิชชู แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.69) ผ้าเช็ดมือชนิดแขน แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.78) หมอนอิง แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.89) กระเป๋า แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.93) หมอนอิง แบบ B ตกแต่งโดยใช้ ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.67) กระเป๋า แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.78) ที่ใส่กระดาษทิชชู รูปแบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.78) กระเป๋า แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.90) ผ้าเช็ดมือชนิดแขน แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.83) หมอนอิง แบบ C ตกแต่งโดยการตัด ต่อผ้า ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.88) ผ้าปูโต๊ะ แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.78) และผ้าปูโต๊ะ แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.85)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในด้านขนาดของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

ผลิตภัณฑ์	รูปแบบ	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ที่ใส่กระดาษทิชชู	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.05	0.75	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	4.06	0.78	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.03	0.79	เห็นด้วยมาก
ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.12	0.71	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	4.12	0.74	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.05	0.74	เห็นด้วยมาก
หมอนอิง	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	3.93	0.80	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	3.91	0.82	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	3.91	0.79	เห็นด้วยมาก
กระเป๋า	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	3.86	0.80	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	3.88	0.79	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	3.86	0.82	เห็นด้วยมาก
ผ้าปูโต๊ะ	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	3.73	0.91	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	3.82	0.92	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	3.78	0.94	เห็นด้วยมาก
รวม		3.94	0.67	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นด้านขนาดของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง พบว่าค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.67) และเมื่อแยกเป็นรายชิ้นพบว่า มีความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกชิ้น โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือ ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.74) ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.78) ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.74) ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ A

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในด้านประโยชน์
ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

ผลิตภัณฑ์	รูปแบบ	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ที่ใส่กระดาษทิชชู	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.22	0.67	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชั้น	4.21	0.65	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.17	0.71	เห็นด้วยมาก
ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.26	0.64	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชั้น	4.23	0.64	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.20	0.70	เห็นด้วยมาก
หมอนอิง	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.10	0.72	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชั้น	4.10	0.73	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.10	0.71	เห็นด้วยมาก
กระเป๋า	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.18	0.70	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชั้น	4.17	0.69	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.15	0.71	เห็นด้วยมาก
ผ้าปูโต๊ะ	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.04	0.76	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชั้น	4.01	0.76	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.03	0.75	เห็นด้วยมาก
รวม		4.15	0.60	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นด้านประโยชน์ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.60) และเมื่อแยกเป็นรายชิ้นพบว่า มีความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด 4 ชิ้น โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.64) รองลงมา คือ ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน รูปแบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.64) ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.67) และที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.65) มีความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 11 ชิ้น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.70) กระเป๋า แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.70) กระเป๋า แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.69) ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.71) กระเป๋า แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.71) หมอนอิง แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.71) หมอนอิง แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.72) หมอนอิง แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.73) ผ้าปูโต๊ะ แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.76) ผ้าปูโต๊ะ แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.75) และผ้าปูโต๊ะ แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในด้านภาพรวม
ของผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

ผลิตภัณฑ์	รูปแบบ	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ที่ใส่กระดาษทิชชู	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.28	0.68	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	4.23	0.66	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.16	0.71	เห็นด้วยมาก
ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.23	0.66	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	4.25	0.74	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.21	0.75	เห็นด้วยมากที่สุด
หมอนอิง	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.26	0.69	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	4.23	0.67	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.21	0.72	เห็นด้วยมากที่สุด
กระเป๋า	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.21	0.70	เห็นด้วยมากที่สุด
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	4.19	0.70	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.21	0.71	เห็นด้วยมากที่สุด
ผ้าปูโต๊ะ	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก	4.18	0.74	เห็นด้วยมาก
	แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น	4.16	0.71	เห็นด้วยมาก
	แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.08	0.75	เห็นด้วยมาก
รวม		4.20	0.57	เห็นด้วยมาก

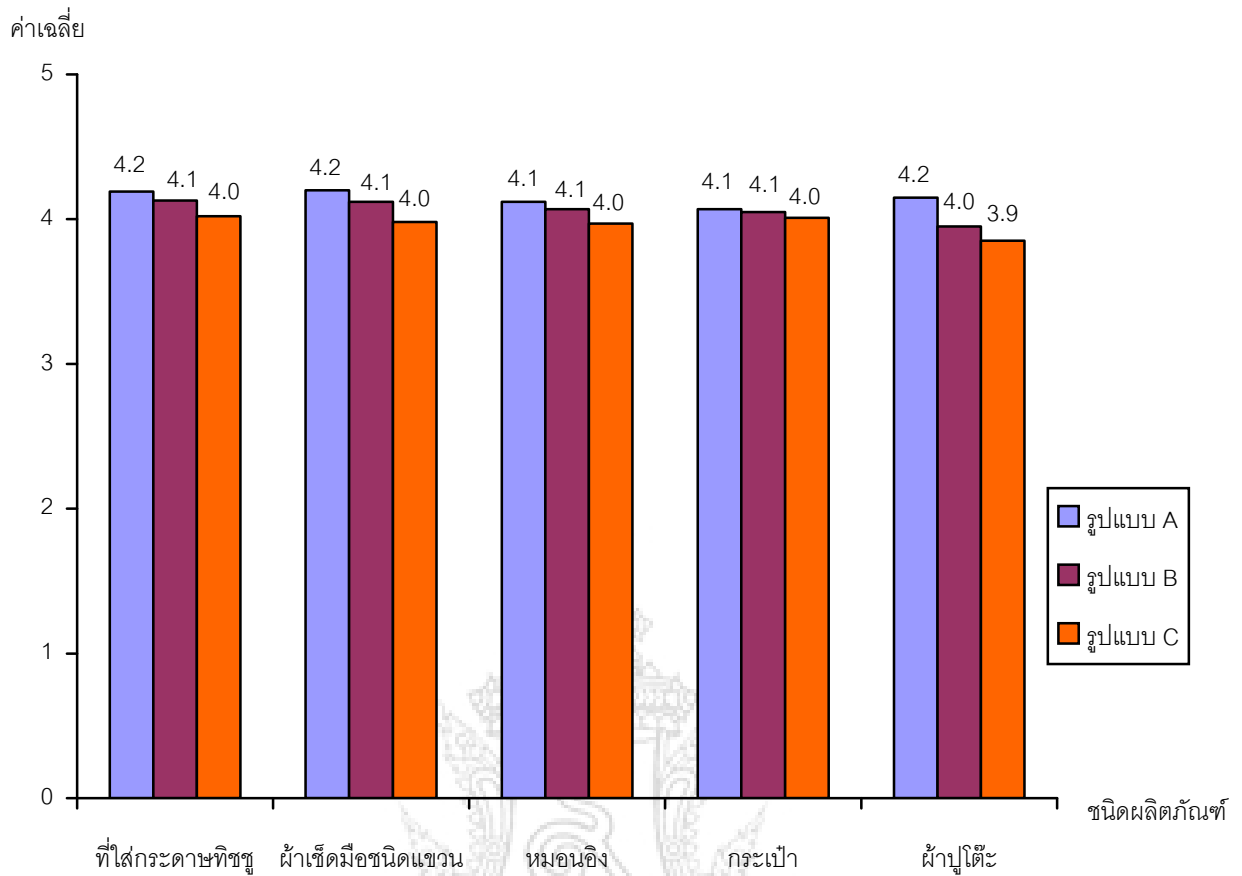
จากตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นด้านภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.57) และเมื่อแยกเป็นรายชิ้น ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ พบว่า มีความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด 10 ชิ้น โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ หมอนอิง แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.69) ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.74) ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.66) ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.66) หมอนอิง แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.67) กระเป๋า แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.70) กระเป๋า แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.71) หมอนอิง แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.72) และผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ C ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.75) มีความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก 5 ชิ้น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กระเป๋า แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ผ้าปูโต๊ะ แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.74) ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.71) ผ้าปูโต๊ะ แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.71) และผ้าปูโต๊ะ แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 สรุปค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นความคิดเห็นของผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอพื้นเมือง ทั้ง 4 ด้าน

ที่	ผลิตภัณฑ์	รูปแบบ	ด้านรูปแบบ		ด้านขนาด		ด้านประโยชน์ ใช้สอย		ด้านภาพรวม		รวมค่าเฉลี่ย ความคิดเห็น		ระดับความ คิดเห็น
			\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1	ที่ใส่ กระดาดทิวชู่	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.19	0.82	4.05	0.75	4.22	0.67	4.28	0.68	4.19	0.74	เห็นด้วยมาก
		แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขี้	4.13	0.69	4.06	0.78	4.21	0.65	4.23	0.66	4.16	0.70	เห็นด้วยมาก
		แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.02	0.78	4.03	0.79	4.17	0.71	4.16	0.71	4.09	0.75	เห็นด้วยมาก
2	ผ้าเช็ดมือ ชนิดแขวน	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.20	0.78	4.12	0.71	4.26	0.64	4.23	0.66	4.20	0.70	เห็นด้วยมาก
		แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขี้	4.12	0.78	4.12	0.74	4.23	0.64	4.25	0.74	4.18	0.73	เห็นด้วยมาก
		แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	3.98	0.83	4.05	0.74	4.20	0.70	4.21	0.75	4.11	0.76	เห็นด้วยมาก
3	หมอนอิง	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.11	0.89	3.93	0.80	4.10	0.72	4.26	0.69	4.10	0.79	เห็นด้วยมาก
		แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขี้	4.06	0.76	3.91	0.82	4.10	0.73	4.23	0.67	4.07	0.76	เห็นด้วยมาก
		แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	3.97	0.88	3.91	0.79	4.10	0.71	4.21	0.72	4.04	0.79	เห็นด้วยมาก
4	กระเป๋า	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.07	0.93	3.86	0.80	4.18	0.70	4.21	0.70	4.08	0.80	เห็นด้วยมาก
		แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขี้	4.05	0.78	3.88	0.79	4.17	0.69	4.19	0.70	4.07	0.75	เห็นด้วยมาก
		แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	4.01	0.90	3.86	0.82	4.15	0.71	4.21	0.71	4.06	0.80	เห็นด้วยมาก
5	ผ้าปูโต๊ะ	แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อปัก	4.15	0.93	3.73	0.91	4.04	0.76	4.18	0.74	4.02	0.86	เห็นด้วยมาก
		แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขี้	3.95	0.78	3.82	0.92	4.01	0.76	4.16	0.71	3.98	0.80	เห็นด้วยมาก
		แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า	3.85	0.85	3.78	0.94	4.03	0.75	4.08	0.75	3.94	0.83	เห็นด้วยมาก
		รวม	4.06	0.59	3.94	0.67	4.15	0.60	4.20	0.57	4.09	0.62	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยภาพรวมทั้งหมด พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.62) และเมื่อแยกเป็นรายชิ้นพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกชิ้น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อก๊ก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.74) ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.73) ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.70) และผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ C ตกแต่งโดยการตัดต่อผ้า ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.76)

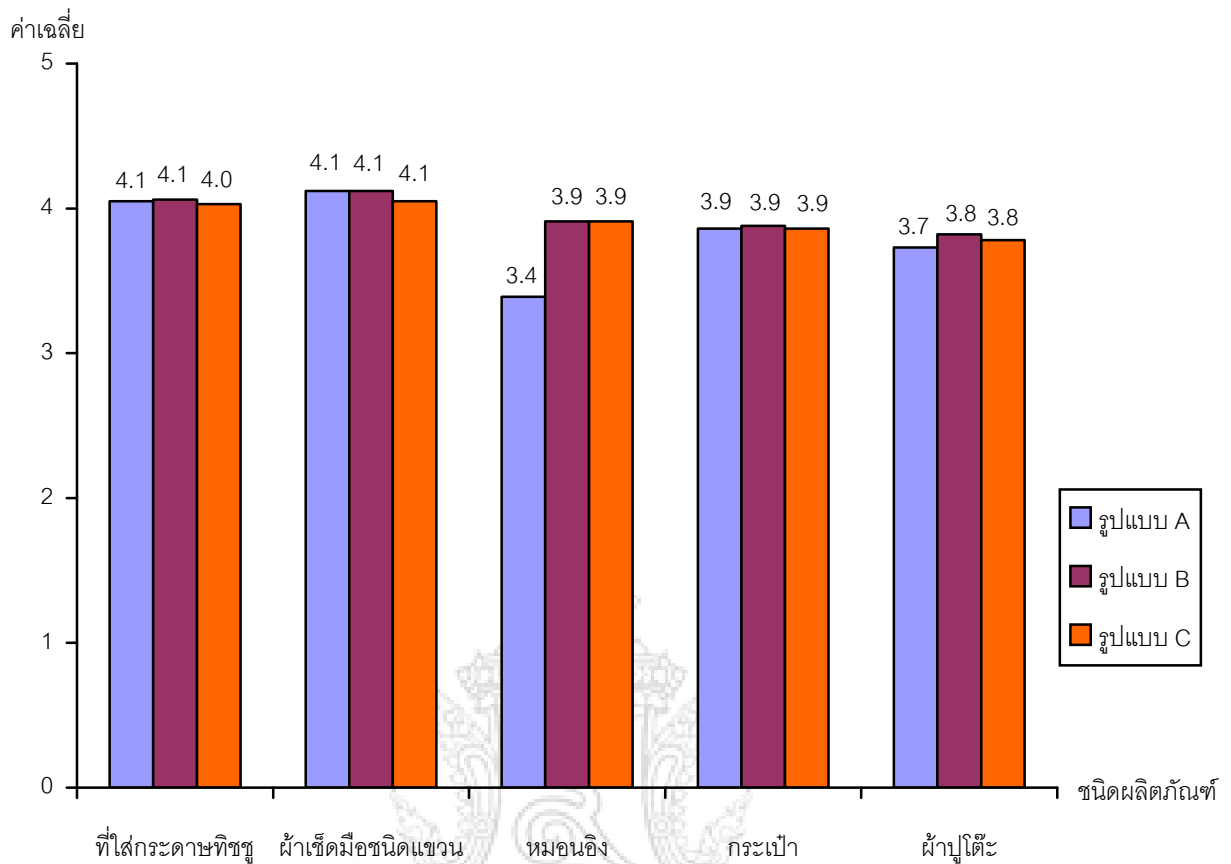

ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

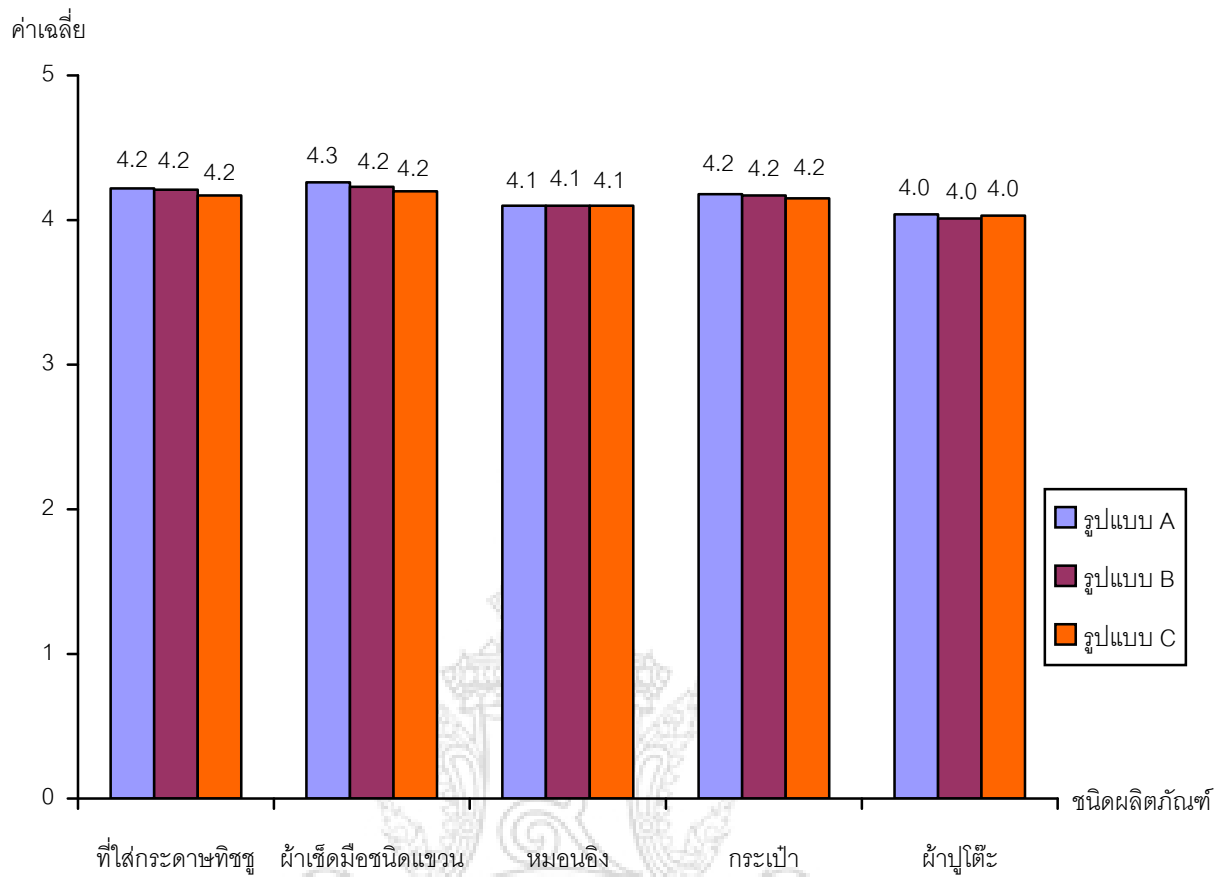
ผ้าทอพื้นเมือง

จากภาพที่ 4.1 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง จังหวัดนครปฐม พบว่าผลิตภัณฑ์ทั้ง 5 ชนิด รวม 15 ชิ้น มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทั้งหมด โดยผ้าเช็ดมือชนิดแขวนแบบ A ตกแต่งโดยใช้เส้นก็มีความเฉลี่ยสูงสุด

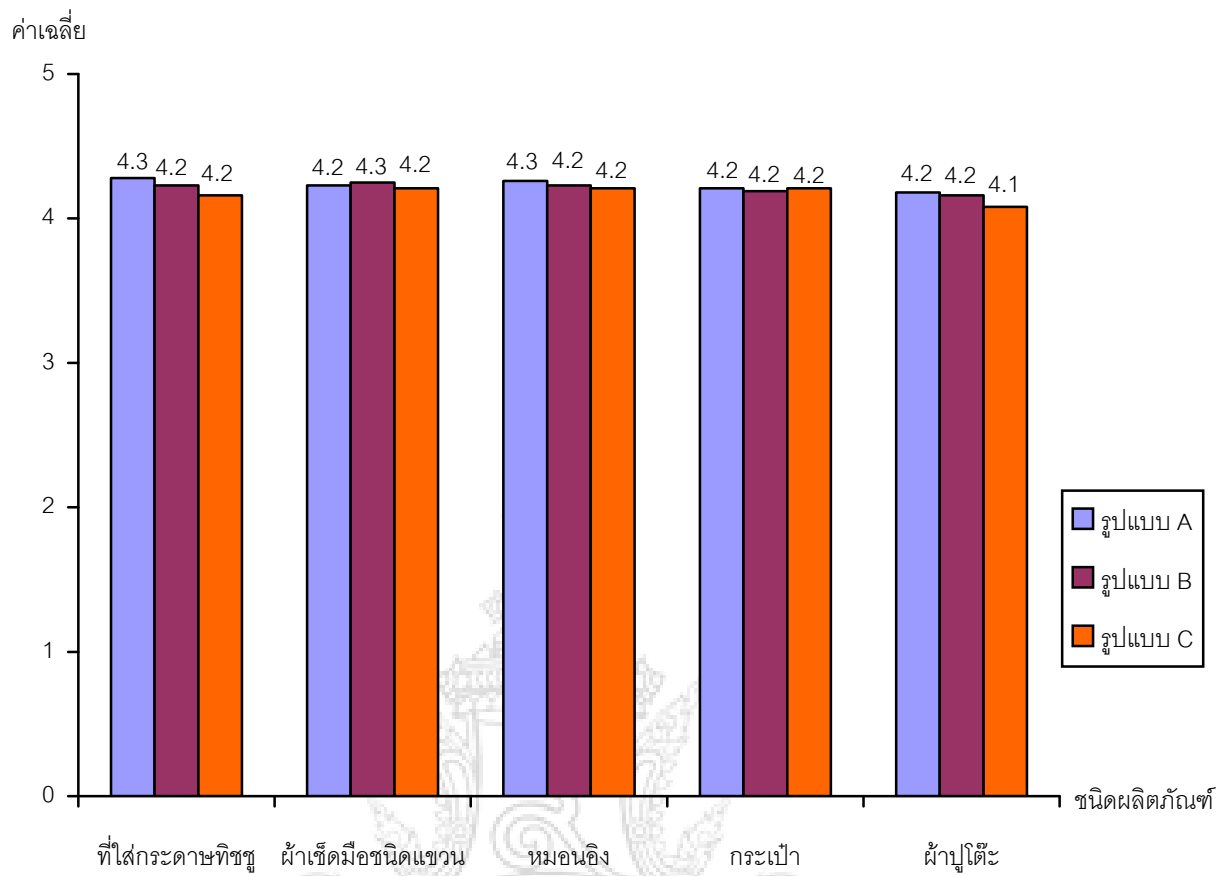
ภาพที่ 4.2 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นในด้านขนาดผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

จากภาพที่ 4.2 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นในด้านขนาดผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ผ้าทอพื้นเมืองกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่สูง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่าผลิตภัณฑ์ทุกชนิดมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทั้งหมด โดยผ้าเช็ดมือชนิดแขวนแบบ A ตกแต่งโดยใช้เสื่อกัก และแบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าชิ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

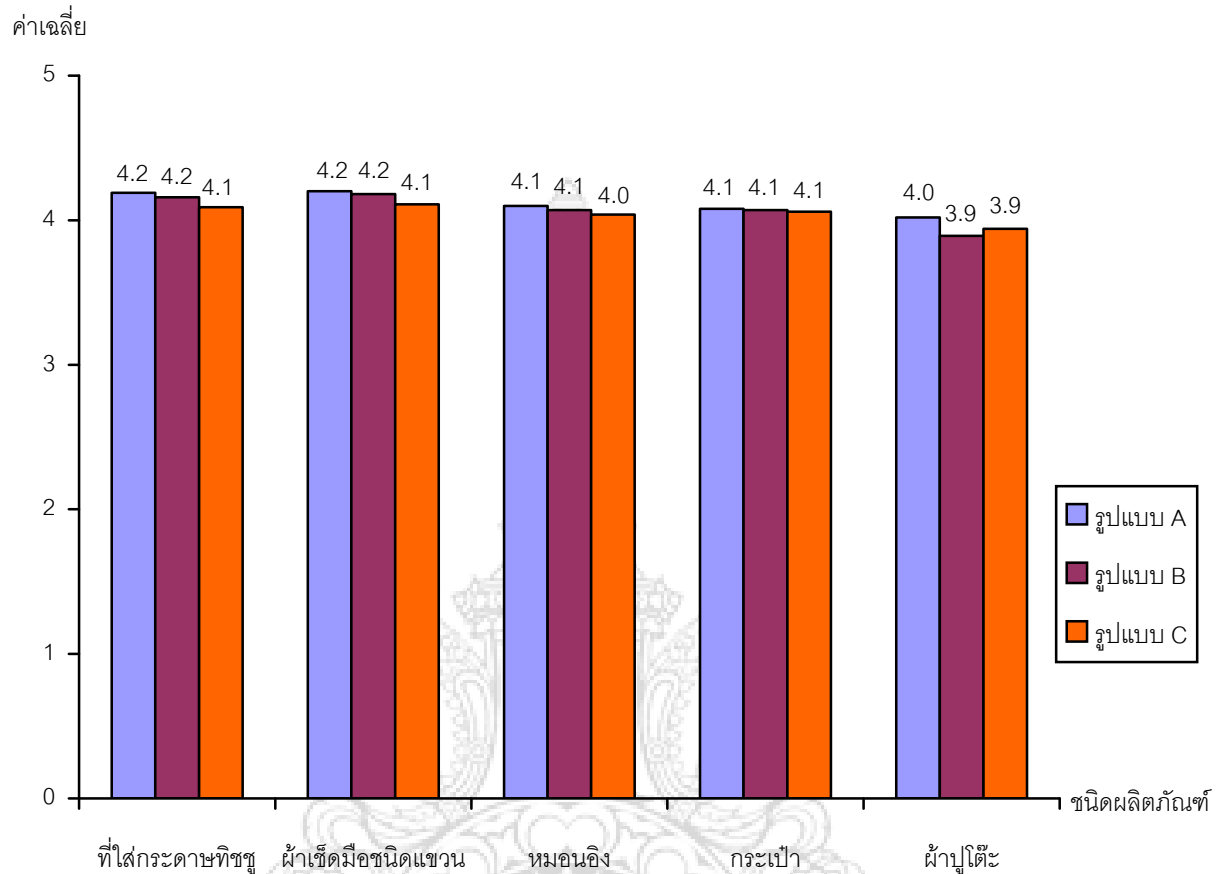
ภาพที่ 4.3 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นในด้านประโยชน์ใช้สอยผลิตภัณฑ์ต้นแบบ
ผ้าทอพื้นเมือง

ภาพที่ 4.3 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นในด้านประโยชน์ใช้สอยผลิตภัณฑ์
ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง พบว่าผ้าเช็ดมือชนิดแขวนแบบ A ตกแต่งโดยใช้เส้นถัก มีค่าเฉลี่ยความ
คิดเห็นสูงสุด

ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นในด้านภาพรวมผลิตภัณฑ์ต้นแบบ
ผ้าทอพื้นเมือง

ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นในด้านภาพรวมผลิตภัณฑ์ต้นแบบ
ผ้าทอพื้นเมือง พบว่า ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ A ตกแต่งโดยใช้เส้นอ้อม มีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็น
สูงสุด

ภาพที่ 4.5 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง
รวมทั้ง 4 ด้าน

จากภาพที่ 4.5 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่ดีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง พบว่าผลิตภัณฑ์ทั้ง 5 ชนิด อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกชิ้น ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ควรคำนึงในการออกแบบผลิตภัณฑ์คือ ประโยชน์ใช้สอย ความสวยงามหรือลักษณะดึงดูดใจลูกค้า ความปลอดภัย การบำรุงรักษา ราคา เมื่อให้ผู้บริโภคใช้งานผลิตภัณฑ์อย่างเหมาะสม สะดวกสบายที่สุด

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ประกอบด้วย ที่ใส่ กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋า และผ้าปูโต๊ะ โดยใช้ผ้าพื้นเมืองกลุ่มทอผ้า ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ จากผ้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบในด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอยและภาพรวม

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองในห้างสรรพสินค้า ในเขตจังหวัดนครปฐม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองใน ห้างสรรพสินค้าในเขตจังหวัดนครปฐม

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการเลือกผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ ผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองโดยการสุ่มแบบบังเอิญ จำนวน 200 คน จากผู้สนใจในการเข้า ชมผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมืองและยินดีให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ตั้งแสดงไว้ใน ห้างสรรพสินค้าที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครปฐม ซึ่งทำการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 4 แห่ง คือ ห้างสรรพสินค้า เทสโก้โลตัส สาขานครปฐม ห้างสรรพสินค้า เทสโก้โลตัส สาขานครชัยศรี ห้างสรรพสินค้า เทสโก้โลตัส สาขาสามพราน ห้างสรรพสินค้า เทสโก้โลตัส สาขากำแพงแสน

ออกแบบผลิตภัณฑ์โดยใช้แนวคิดจากเสื้อผ้าประเภทชุดลำลอง เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ ต้นแบบ 3 รูปแบบ คือ รูปแบบ A ตกแต่งด้วยเสื่อกัก รูปแบบ B ตกแต่งด้วยผ้าขึ้น รูปแบบ C ตกแต่งด้วยการตัดต่อผ้า ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประเมิน จำนวน 5 ชนิด ชนิดละ 3 รูปแบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง จำนวน 15 ชิ้น แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากผ้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอ พื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอ พื้นเมืองในด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอย และภาพรวม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผล

ตอนที่ 1 ผลการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ผู้วิจัยสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ 5 ผลิตภัณฑ์ จัดทำผลิตภัณฑ์ละ 3 แบบ คือ รูปแบบ A ตกแต่งด้วยเล็อกี้ก รูปแบบ B ตกแต่งด้วยผ้าขึ้น รูปแบบ C ตกแต่งด้วยการตัดต่อผ้า รวม 15 ชิ้น ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง และผ้าปูโต๊ะ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากผ้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป วัตถุประสงค์ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองเพื่อเป็นของฝาก หรือของที่ระลึก ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่สนใจคือของที่ระลึก สาเหตุที่เลือกซื้อคือ ประโยชน์ ด้านใช้สอย

ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากผ้าทอพื้นเมืองด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอยและภาพรวม ผลการวิเคราะห์ในด้านรูปแบบ พบว่าผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เล็อกี้ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าค่าเฉลี่ยผลิตภัณฑ์อื่น ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.78) อยู่ในเกณฑ์ความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมาก ด้านขนาดผลิตภัณฑ์ผ้าเช็ดมือแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เล็อกี้ก และ แบบ B ตกแต่งโดยใช้ผ้าขึ้น มีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.71) อยู่ในเกณฑ์ความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมาก ด้านประโยชน์ใช้สอย ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เล็อกี้ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.64) อยู่ในเกณฑ์ระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านภาพรวมที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ A ตกแต่งโดยใช้เล็อกี้ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.68) อยู่ในเกณฑ์ความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้ง 4 ด้านพบว่าผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A ตกแต่งโดยใช้เล็อกี้ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.70) อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

5.2 ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หนูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและการเก็บข้อมูลภาคสนามได้ดังนี้

5.1.1 จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน ให้มีรูปแบบใหม่ มีหลายขนาด เช่น ใช้แนวคิดจากชุดราตรี ชุดทำงาน เสื้อผ้าเด็ก เป็นต้น

5.1.2 ควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันแต่เปลี่ยนวัสดุที่ใช้จากผ้าลายแดงโมสออดี้ทอง เป็นผ้าชนิดอื่นที่ทอขึ้นจากลุ่มทอผ้าตำบลไผ่สูงช้าง เช่น ผ้าขาวม้า ผ้าฝ้ายยกดอก

เอกสารอ้างอิง

- กานตริตา ไชยมา. 2550. **รูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผ้าม่อฮ่อม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกียรติประวัติ ธนรัฐลือสกล. 2546. **ประวัติศาสตร์ไทย 76 จังหวัด**. บริษัท ออฟเซ็ท ครีเอชั่น จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- ธีระชัย สุขสด. 2544. **การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพมหานคร.
- นุกูล ชมภูนิช. 2538. **การศึกษาประเพณีของชาวไทยเชียงใหม่บ้านเกาะแรด**. กรมฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ.
- นุกูล ชมภูนิช และคณะ. 2542. **แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม**. เพชรเกษมการพิมพ์, นครปฐม.
- นุจิรา รัศมีไพบูลย์, อุไรวรรณ แยมแสงสังข์, สุพรรณ สมไทย และ บุรพร กำบุญ. 2548. **การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าจกลาวคลั่ง หมู่ที่ 4 บ้านทุ่ง ตำบล ห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพมหานคร.
- นิรัช สุดสังข์. 2548. **การวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพมหานคร.
- _____. 2548. **การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพมหานคร.
- นวนน้อย บุญวงษ์. 2542. **หลักการออกแบบ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ประคอง กรรณสูตร. 2538. **สถิติเพื่อการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ปาณี เดชวิทยาพร. 2548. **ผ้าไทยกับวิถีชีวิตของคนไทย**. สำนักพิมพ์แม็ค, กรุงเทพมหานคร.
- พนิดา เย็นสมุทร. 2524. **คำและความหมายในภาษาลาวโซ่ง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. 2550. **การออกแบบและพัฒนาแฟชั่นและมัณฑนภัณฑ์**. วิสคอมเซ็นเตอร์ จำกัด, กรุงเทพมหานคร.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. **วิถีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 8.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ไพโรจน์ ชาญสิขจร. 2546. **ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ผ้าจากบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี**.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิรนาม. 2546. **มูลนิธิไทยทรงดำประเทศไทย**. ม.ป.ท.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2544. **รายงานฉบับสุดท้ายโครงการเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรม
ท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว**. ม.ป.ท.

มาลี แดงดอกไม้. 2542. **ใต้ร่มพระปฐมเจดีย์ : วิถีถิ่นนครปฐม**. แสงปัญญาเลิศ จำกัด,
ม.ป.ท.

โรงเรียนชุมชนวัดดอนคลังมิตรภาพที่ 178. 2542. **ไทยทรงดำดอนคลัง**. ม.ป.ท.

เรณู เหมือนจันทร์. 2542. **โลกทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย: ความเชื่อเรื่องผีของ
ไทยโซ่ง**. บริษัท สหธรรมิก จำกัด, กรุงเทพมหานคร.

ลักขณา ธนาวรรณกิจ. 2540. **ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากผ้าจกราชบุรี**.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลำพรรณ น่วมบุญลือ. 2538. **ของดินนครปฐม**. โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, กรุงเทพมหานคร.

วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. 2548. **หลักการและแนวความคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์**. แอ๊ปเปิ้ล
พรินติ้ง กรุ๊ป, กรุงเทพมหานคร.

ศิรินทรา ฉวีวงศ์ไพศาล. 2546. **ความคิดเห็นที่มีต่อชุดสุขภาพสตรีที่ตกแต่งด้วยผ้าจาก**

เมืองล่อง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริพร กิตติสุขเจริญ. 2543. **นครปฐม**. บริษัท เอส ที เอฟ พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด, กรุงเทพมหานคร.

สกนธ์ ภู่งามดี. 2545. **จิตวิทยากับการออกแบบ**. มิตรสัมพันธ์กราฟฟิก จำกัด,
กรุงเทพมหานคร.

สุพรรณ สมไทย, นิตยา หอมหวาน และ ปรัชฐภาณุจน์ เสือผิว. 2550. **การออกแบบ
ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านโดยแนวคิดจากวัฒนธรรมชาวไทยทรงดำ**.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพมหานคร.

สุมิตร ปิติพัฒน์. 2545. **ศาสนาและความเชื่อไทดำในสิบสองจุไทยสาธารณรัฐสังคมนิยม**

เวียดนาม. โอเดียนสโตร, กรุงเทพมหานคร:

สถาพร ดีบุญมี ณ ชุมแพ. 2550. **ผลของเทคโนโลยีที่มีต่อการออกแบบ.** โอเดียนสโตร, กรุงเทพมหานคร.

สมทรง บุรุษพัฒน์. 2524. **การเล่นคอนของลาวโซ่งที่บางกุ่ม.** สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สิริธัญญ์ ศิริพันธ์บุปผา. 2549. **การศึกษาและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุมิตร ปิติพัฒน์, บัณฑิต อ่อนดำ และ พูนสุข ธรรมาภิมุข. 2521. **ลาวโซ่ง:รายงานวิจัย.** มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

อุดมศักดิ์ สาริบุตร. 2549. **เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม.** โอเดียนสโตร, กรุงเทพมหานคร.

องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่สูง. 2551. **แผนพัฒนา 3 ปี พ.ศ. 2552 – 2554 องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่สูง.** ม.ป.ท., นครปฐม.

ออสวน แฝง และ สวเรศ เกตุสุวรรณ. 2543. **รวมข้อเขียนของ ออสวน นี้ไง! การออกแบบผลิตภัณฑ์.** ม.ป.ท.

อุไรวรรณ ไทร้อย. 2545. **ความพึงพอใจที่มีต่อเสื่ออกตงแต่งด้วยผ้าขิด บ้านคำพระ จังหวัดอำนาจเจริญ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อำเภอบางเลน. ม.ป.ป. **สรุปผลการดำเนินงาน ปี 2551.** ม.ป.ท., นครปฐม.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง
กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยข้าพเจ้านายประสงค์ สงษ์ทอง นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ กลุ่มวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม” โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบซึ่งประกอบด้วย ที่ใส่กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน หมอนอิง กระเป๋า และผ้าปูโต๊ะ โดยใช้ผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

2. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากผ้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบในด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอย และภาพรวม

ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง กรุณาอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่ง เพราะคำตอบที่ได้จะไม่สมบูรณ์ ทำให้ไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ให้เกิดประโยชน์ได้ ผลการวิจัยที่ได้รับจะเป็นแนวทางในด้านการพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบของผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และส่งเสริมงานหัตถกรรมผ้าทอพื้นเมืองให้คงอยู่สืบไป

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
นายสมประสงค์ สงษ์ทอง

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

รหัส.....

(เฉพาะผู้วิจัย)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง
กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่สูง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริโภค

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริง
เกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ปัจจุบันท่านมีอายุ

20 ปี หรือน้อยกว่า 21 – 30 ปี 31 – 40 ปี
 41 – 50 ปี 51 – 60 ปี มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. อนุปริญญา / ปวส.
ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. สถานภาพสมรส

โสด สมรส หย่าร้าง/หม้าย

5. อาชีพ

นักเรียน นักศึกษา รับราชการ รัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป
 แม่บ้าน อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้เฉลี่ยปัจจุบันต่อเดือน

5,000 บาท หรือน้อยกว่า 5,001 – 7,500 บาท
 7,501 – 10,000 บาท 10,001 – 12,500 บาท
 12,501 – 15,000 บาท 15,001 – 17,500 บาท

- 17,501 – 20,000 บาท 20,001 บาทขึ้นไป
7. โอกาสในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง
- ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นของฝากหรือของที่ระลึก
- เพื่อจำหน่าย อื่น ๆ โปรดระบุ.....
8. ท่านชอบซื้อ หรือ สนใจผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองประเภทใดมากที่สุด
- ของที่ระลึก เครื่องแต่งกายสำเร็จรูป
- เคหะสิ่งทอหรือของตกแต่งบ้าน อื่น ๆ โปรดระบุ.....
9. สถานที่ที่ท่านมักซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง
- แหล่งผลิต / ศูนย์จำหน่าย งานออกร้าน
- ห้างสรรพสินค้า สถานที่ท่องเที่ยว
- ร้านจำหน่ายโดยตรง อื่น ๆ โปรดระบุ.....
10. สาเหตุที่ทำให้ท่านเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองมากที่สุด คือ
- ราคาที่เหมาะสม ซื้อตามคนอื่น
- คุณภาพการทอ ซื้อตามแฟชั่น
- ซื้อตามเทศกาล ช่วยอนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมือง
- ประโยชน์การใช้สอย รูปแบบ
- ความชอบส่วนตัว อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง โดยการดูและสัมผัส
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นในผลิตภัณฑ์ต้นแบบผ้าทอพื้นเมือง

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน	5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
	ระดับคะแนน	4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
	ระดับคะแนน	3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองด้านรูปแบบ ขนาด ประโยชน์ใช้สอย และภาพรวม

ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง																			
	ด้านรูปแบบ					ด้านขนาด					ด้านประโยชน์ใช้สอย					ด้านภาพรวม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ A																				
2. ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ B																				
3. ที่ใส่กระดาษทิชชู แบบ C																				
4. ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ A																				
5. ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ B																				
6. ผ้าเช็ดมือชนิดแขวน แบบ C																				
7. หมอนอิง แบบ A																				
8. หมอนอิง แบบ B																				
9. หมอนอิง แบบ C																				
10. กระเป๋า แบบ A																				
11. กระเป๋า แบบ B																				
12. กระเป๋า แบบ C																				
13. ผ้าปูโต๊ะ แบบ A																				
14. ผ้าปูโต๊ะ แบบ B																				
15. ผ้าปูโต๊ะ แบบ C																				

ข้อเสนอแนะ.....

ขอขอบคุณที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ -นามสกุล	นายสมประสงค์ สงษ์ทอง	
วัน เดือน ปี ที่เกิด	20 ธันวาคม 2516	
สถานที่เกิด	นครปฐม	
ประวัติการศึกษา		
วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรี (คศ.บ.)	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	
ผ้าและเครื่องแต่งกาย -	วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	2539
ธุรกิจเสื้อผ้า		

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

รับราชการครู แผนกวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม

